

Претседателот Ѓорге Иванов пресече
Нема мандат за туѓи
платформи

Интервју: Љубиша Георгиевски
Почнува нова ера
за македонската свест

Игор Дурловски
Излезете Македонци, борете
се за државата

Република

бр. 235, година VI

петок, 3 март 2017 година

цена: 50 денари



МАКЕДОНСКИОТ НЕПОКОР СЕ ИЗЛЕА НА УЛИЦИТЕ

НАРОДОТ Е „ЧАДОРОТ” НА МАКЕДОНИЈА





Адреса: ул. Костурски Херои бр. 38, кат 2, лок. 1, 1000 Скопје
тел: +389 2 2720 411 +389 2 2775 311 || факс: +389 2 2720 411
е-маил: info@transmet.com.mk || www.transmet.com.mk

Ние го обновуваме
миналото...

Ние ја градиме
иднината...



www.transmet.com.mk

Република
www.republika.mk

АНАЛИЗА

Заева класика: подадената рака отфрлена со омраза, реваншизам

13

КОЛУМНА | Горан Момироски

Двојните принципи на меѓународната заедница

16

КОЛУМНА | Љупчо Пренцов

Мораме ли?!

22

КОЛУМНА | Ацо Станковски

Дволичност

24

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Љубомир Фрчкоски

30

ЗДРАВЈЕ

Спец. д-р Татјана Баевска - Вучковиќ

32

СЦЕНА | ИНТЕРВЈУ

Оливер Драгоевиќ

40

БРЕНД КОНЦЕПТИ

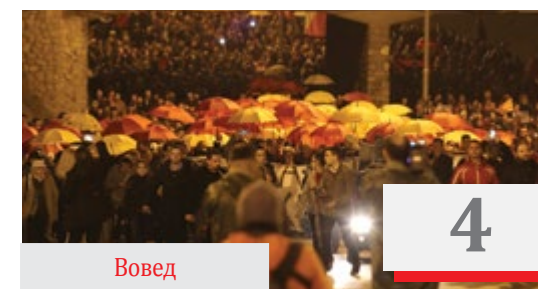
Џими Хендрикс: Вуду-момчето што живееше брзо и умре младо

42

СПОРТ | ИНТЕРВЈУ

Петар Заборски, карате

54



Вовед

4

Народот е „чадорот“ на Македонија



6

Актуелно

Иванов: Нема мандат за туѓи платформи



Интервју

8

Љубиша Георгиевски | Почнува нова ера за македонската свест



18

Интервју

Игор Дурловски | Излезете Македонци, борете се за државата

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: Доне Донеvски

Маркетинг:
Стојан Георгиевски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: Ненад Мирчевски
Заменик главен и одговорен уредник: Билјана Зафорова
Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Бојан Момировски, Кристина Николова Кузмановски, Катерина Митиќ
Колумнисти: Горан Момироски, Љупчо Цветановски,
Ацо Станковски, Никола Србов

Лектори: Анета Љубецкиј, Тања Стевановска

Фотографија: Александар Ивановски

Графички дизајн: Никса Георгиевски, Билјана Неделковска

Печати: Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.

Испечатени примероци: 4.000

Датум на печатење: 2 март 2017



ВОВЕД

МАКЕДОНСКИОТ НЕПОКОР СЕ ИЗЛЕА НА УЛИЦИТЕ

Народот е „чадорот“ на Македонија

Нена Мирчевски | главен и одговорен уредник

Прогнозите на стратезите на Заев дека македонскиот народ со „свиткана кичма“ ќе го прифати разнебитувањето на татковината се покажаа како очајно лоши. Деновиве сме сведоци на едно големо народно будење, кое симболично е наречено „Четврт Илинден“. За тие што не знаат, Илинден е симболот на македонскиот непокор, на вековната борба за надминување на стравот што му го наметнувале од надвор, но и на остварувањето на сонот за сопствена држава.

Несомнено е дека денес се наоѓаме пред една голема пресвртница по која или ќе зачекориме како сериозна држава или нема да нè има ни како народ. Токму затоа е оправдан револтот на десетици илјади Македонци, кои секој ден сè повеќе и повеќе излегуваат на улица за да се спротивстават на плановите за разнебитување на државата.

Странските сценаристи на планот за уништување на државата и нивните домашни соработници го превидоа моментот дека на народот може да му дојде преку глава, да излезе на улица самоиницијативно и да ја реши кризата што му ја наметнаа на сила. Во есапот на чадорот, Македонецот бил проценет како мекотелно суштество, без „кич-

ма“. Како кукавица што ќе се исплаши и ќе ја наведне главата пред неговите нови владетели и пред домашните предавници. Некој таму проценил дека Македонецот е пластелин што може да го обликува секоја будала, кој ќе стигне да му одзема делови од татковината, да го гази и понижува до бескрај секој кому ќе му се присака... Но при моделирањето на профилот на Македонец планерите направиле грешка што црпнале дефектен примерок од Муртино.

Токму деновиве истите тие дипломати, амбасадори, Соросови платеници и политички квислинзи ја увидуваат грешката во процената. Поради стравот од моќта на народот сега се обидуваат да го забрзаат устоличувањето на дефектниот изигрувајќи ја волјата на вистинскиот Македонец. По секоја цена!

За да му ја скршат „кичмата“ на непослушниот Македонец, му составија влада од партии диригирана од надвор, му подготвија целосно обезличување во платформа договорена во друга држава, а слушаеме од предавниците дека планираат да си организират дебати на кои странци ќе ни кроеле ново знаме, химна, грб, име на држава... Какви

лудаци! За црпнатите, убеден сум дека ова е нормално и прифатливо, арно ама, процесот на дегенерација не може да помине никако кај македонскиот народ, кој решително излезе на улица да каже стоп за разнебитувањето на државата.

Исплашени од решителноста на народот да си ја зачува државата по секоја цена, домашните квислинзи преку Соросовите медиуми и платеници со сите сили се обидуваат да ги оцрнат протестите, а во исто време вршат невиден притисок врз претседателот Иванов за да му го додели мандатот на Заев колку што е можно побрзо.

Некому му гори под нозе од освестените Македонци, па сака да ги реши работите по брза постапка. Со 67 потписи на пратеници диригирани и уценувани од странски центри на моќ треба на подмолен начин да се украдат суверенитетот на државата и волјата на мнозинството македонски граѓани.

Математиката на сценаристите нема да помине во никој случај! Пред сè затоа што тоа не го дозволува Уставот, а потоа и поради тоа што пратениците што оставиле потписи на списокот на Заев не го добиле мандатот од граѓаните за да спроведу-

ваат таен договор на нивните лидери по изборите. Ако некој сака да спроведува каква било платформа, ако сака да воведува целосна двојазичност, да менува изглед на валута, знаме, химна, грб... ако сака да го менува унитарниот карактер на државата, тој треба да одговара на суд за уривање на уставниот поредок, а не да бара мандат за формирање влада.

На сите треба да им биде јасно дека граѓаните даваат мандат за спроведување програма, а не за платформи договорани постижборно, особено не за странски платформи. Народот е тој што дава и одзема власт а не амбасадори, дипломати и разноразни бирократчиња.

Со оглед на фактот дека волјата на граѓаните на последните избори е изманипулирана, односно украдена, сега народот што го гледаме во сè поголем број на улиците нема друг избор,



освен да бара целосно отфрлање на овие антимакедонски програми и организирање на што е можно побрзо нови фер и демократски избори.

На сите непријатели на Македонија и на македонскиот народ, домашни и странски

треба да им биде јасно - народот доаѓа по своето и нема да дозволи државата да ја преземе квислиншка влада. Гордо и достоинствено ќе застане наспроти сите мршојадци, кои сакаат да го растргнат ова парче земја, и нема намера да отстапи ни милиметар. ■

СЕРВИС „ЏЕРСИ“
ЛИДЕР ВО СВОЈАТА ДЕЈНОСТ

- Репарирање и одржување камиони со употреба на специјализиран алат;
- 12-метарска рамка за исправање шасии, единствена на Балканот;
- Хитер машина за загревање шасии без оштетување;
- 17-метарска комора наменета за бојадисување;
- Компјутерско штелување геометрија на предна и на задна оска на камиони и на комбиња.

ЏЕРСИ
ЛИМАРСКО ЛАКЕРСКИ СЕРВИС ЗА КАМИОНИ

ТЕЛ. **02/2464-564**
e-mail: **jersy@jersy.com.mk**



ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ЃОРГЕ ИВАНОВ ПРЕСЕЧЕ

НЕМА МАНДАТ ЗА ТУЃИ ПЛАТФОРМИ

Со оваа платформа Република Македонија е уценета, а нејзината унитарност, сувереност и независност се загрозени, образложи претседателот Ѓорге Иванов, кој не му даде мандат на Зоран Заев за формирање влада. Додека социјалдемократите и нивните сателити „на лажичка“ ја оправдуваат неоправдливоста на прифатеното разнебитување на државата, незадоволството од процесот на федерализација се прелеа низ улиците

Пишува |
Наум Сџоилковски

Претседателот Ѓорге Иванов застана во одбрана на суверенитетот на Република Македонија. Оцени дека постизборната политичка платформа од туѓа држава со

нејзината содржина е надвор и од Уставот и од Охридскиот рамковен договор.

▪ Со оваа платформа се загрозуваат сувереноста и независноста на државата доведувајќи ја во положба на потчинетост или зависност спрема друга држава. Со оваа платформа Република Македонија е уценета, а нејзината унитарност, сувереност и независност се загрозени. Процесот на постизборно коалицирање и формирање нова влада стана заложник на оваа постизборна платформа од туѓа држава. Наместо, конечно, да излеземе од политичката криза, поради оваа

платформа ние, за жал, заглавуваме во уште подлабока криза во која се доведоа во прашање темелните државни интереси на Република Македонија и нејзините граѓани - посочи претседателот Иванов образложувајќи дека не се исполнети условите мандатот за формирање нова власт да го понесе коалиција создадена наспроти темелните вредности на државата.

▪ Сè додека сум претседател на Република Македонија, нема да дадам мандат ниту на човек ниту на партија што се залага или во својата програма има платформа за рушење на суверенитетот,

територијалниот интегритет и самостојноста на Република Македонија. Бидејќи длабоко верувам дека ова се темелни вредности со кои никој нема право да тргува. И не мислам да отстапам од нив - нагласи претседателот на Република Македонија.

Место веднаш и без дискусија да се отфрли, додаде Иванов, се лицитираше со унитарниот карактер на државата. Оттука, како суштинска забелешка, Иванов наведе дека разговарање за содржината или преговарање за платформата на туѓа држава е спротивно од Уставот на Република Македонија.

▪ За карактерот и за иднината на државата не може да се преговара, ниту да се водат разговори на нетранспарентен начин... За време на средбата од господинот Заев побарав јавно и јасно да ја отфрли и осуди оваа платформа бидејќи македонските граѓани на изборите гласаа за реформите и за исполнување на обврските од Договорот од Пржино, а не за постизборна платформа на туѓа држава - посочи во своето обраќање до нацијата претседателот на Република Македонија, Ѓорге Иванов, кој истакна: Во согласност со мојата заклетва, ниту Уставот ниту совеста ми дозволуваат да дадам мандат на некој што ги руши суверенитетот и независноста на Република Македонија.

Некои прашања заслужуваат одговор

И пред одлуката на Иванов, јавноста, а особено жестокиите поддржувачи на социјалдемократите, се спротивстави и бараше одговори за платформата и за договорот со кој се дојде до потписите потребни за барање мандат за власт. Но, место транспарентност, свесни дека, всушност, навистина сите чекори им водат кон раз-

небитување и федерализација на државата, вистината за тоа што го прифатиле со платформата, социјалдемократите ја делеа „на лажичка“.

Леснотијата со која Радмила Шекеринска глуми нормалност изгледа невозможна, во нејзин веќе препознатлив манир, кога се обидува да објасни дека на Македонија ѝ е потребен документ дека „сите заедно сме страдале“. Истата таа нејзина леснотија ја продаде територијалната отстапка во Струга, Скопје, Кичево... Истата леснотија го продаде и „бонбона“ бизнисот. Денес втората жена-социјалдемократ „со консензус“ се обиде да ја продаде сеалбанската платформа која го запали регионот како прифатлива. Но, во платформата не се бара осуда дека „сите заедно сме страдале“, како што вели Шекеринска, туку „усвојување резолуција во Собранието на Република Македонија со која се осудува геноцидот врз албанскиот народ во Македонија во периодот 1912-1956“.

Нејзиното признание е прво од социјалдемократите по редицата настани на етничките Албанци дека е договорено целосно исполнување на барањата договорени во Тирана. Но, не е Шекеринска осамен продавач. Улогите за протнување на „нормалноста“ се поделени. Тито Петковски, социјалдемократскиот сателит, ја продаваше прифатливоста на промената на државните симболи, знамето, грбот, химната. За неа не само што ќе се зборувало, туку за нејзината „тежина“ во пишувањето ќе придонеле и странски експерти!?

Познат продавач на тезите за промена на името, на двојазичноста и други федерални категории, социјалдемократскиот гуру Љубомир Д. Фрчкоски, ја продаваше „нормалноста“ да се „направи нешто околу името за влез во НАТО оваа година“. Сето тоа се само фази од оправданијата на СДСМ

за прифаќање на сеалбанската платформа, додека од нив јавноста бара целосен список за тоа што е договорено во замена за поддршката за добивање мандат за власт.

Продавањето лаги е позната особина на социјалдемократите и на нивните сателити. Но, попушта е лагата на Заев дека ќе го брани Уставот кога само во првата ставка од прифатената платформа на три места се спомнуваат уставни измени со тоа што Македонија би се претворила во бинационална држава; промена на Уставот кон двојазичноста со додавка дека „македонскиот јазик и неговото кирилско писмо и албанскиот јазик со неговото писмо се официјални јазици во Република Македонија“; за промената на државните симболи, знамето, химната и државниот грб, „да ги рефлектира општествената мултиетничност и етничката рамноправност“.

Социјалдемократите се познати и по тоа што не се грижат кога нацијата не ги прифаќа нивните игри со суверенитетот на државата. Не се грижат што рedefинирањето, како што Заев и партнерите-потписници на сеалбанската платформа го нарекуваат федерализирањето на државата, наидува на отпор и кај членството и кај неопределените, кај граѓаните без разлика на етничкото, националното и верското чувство. Не се грижат за осудата кај сиот македонски народ кој препозна платформа за губење на државата, онаква каква што сите ја граделе. Тоа за што сега се грижат на улица Павел Шатев во Скопје е што реализацијата на планот за разнебитување не се одвива со замисленото темпо. Но, и што јавноста се буди и е сè погласна во барањето на вистинските одговори од нив. Секому веќе му е јасно дека некои прашања заслужуваат вистински одговори и дека нема да се дозволи лесно и молкум да се одигруваат дозираните игри за федерализирање. ■

ПОЧНУВА НОВА ЕРА ЗА МАКЕДОНСКАТА СВЕСТИ

Најголемото зло што го направи Заев е тоа што го потроши митот за државноста на социјалдемократите за ситни пари. Затоа што тоа се грамадни митови. А, без таков мит не можеш да правиш држава. Бидејќи нема државност, ВМРО-ДПМНЕ треба да излезе со некаков гест, кој ќе биде рамносилен на гестот на Груевски, со кој и официјално обнародува дека државноста ја презема таа партија. ВМРО-ДПМНЕ треба да се издигне над сите партиски интереси, и над својот, затоа што лидерот го кажа тоа. За нас, за неколку дена Македонија ќе биде светоста, како што била за нашите предци, вели Љубиша Георгиевски, поранешен претседател на Собранието, дипломат, режисер и професор

Разговараше | Наум Сшоилковски
Фофо | Александар Ивановски

■ Во 2015 година, кога ја анализираше состојбата во Македонија по Пржинскиот договор, посочивте на една својата мисла од првата книга, напишана во 1990 година „Ако сака-те да ја уништите Македонија, одберете Македонец за таа задача“. Тоа е многу горко и страшно. Во интервјуто нагласувате дека од проблемите во левицата сè уште ќе излегуваат крокодили. И по две години, сè уште ли излегуваат крокодили?

ГЕОРГИЕВСКИ: Тие делумно се крокодили, но има уште многу. Дозволете да го парафразирам Черчил. Ова не е крај, ниту почеток. Ова е почеток на крајот. Знаете како е, демократијата е како понорница. Ја има, па ја нема, но сетика пак ќе излезе некаде. А ова што нам ни се случува, воопшто не ме чуди бидејќи тоа е дијалектика на демократијата. Кога демократијата умира, кога ја убиваат или кога самата сака да се затаи, станува комунистичка или фашистичка проститутка и исфрла на површина лидери кои доаѓаат на власт без никакви избори. Јас во мојот кукен речник ги викам „властитутки“. Да наведем примери. Од сферата на комунизмот таков беше Енвер Хоџа, такви беа Чаушеску, Ерих Хонекер, Матијаш Ракоши, сите се национални предавници, а има и многу други. Од сферата на фашизмот, таков беше Петен, Анте Павичиќ, таков беше Недиќ во Србија, таков беше Квислинг. Тоа нам ни се

случува. И сега ние, кои се гордеевме дека немавме квислиншка влада, ја налутивме судбината, некаква кармичка ситуација, „е имајте сега“. Историјата ни дава знаци. Друга работа е колку ние ќе бидеме аналфабети, а колку ќе ги прочитаат тие знаци. Тоа е веќе судбинско прашање, не е мое да кажам.

■ Кога ќе се замати реката, таа ќе се избистри затоа што тече. Направивме власт и држава во која реката тече, и тоа им пречи на многу луѓе, реките. Ова ли е избиструвањето на реката, минувањето преку седум камења?

ГЕОРГИЕВСКИ: Да, но и сета оваа година, од сите аспекти гледана, ќе биде преломна и ќе треба да се издржи затоа што ќе се случат многу ломови. Тоа го тврдат многу историчари, политиколози, ако сакате астролози, Ванѓи, дека ќе биде пресвртна, а таа пресвртница веќе ја гледаме. Значи, сатрапите за кои говорев јас ќе бидат многу кратковечни. Сите што ги набројав, беа кратковечни. Но, сегашните сатрапи ќе бидат како хартиени марамчиња за нос.

■ Евидентна е поделеноста; успеаја ли тие 20 илјади кодоши, сатрапи, да не скараат, да не закрват?

ГЕОРГИЕВСКИ: Тоа е таа преломна година, сите се поделени. Ако може едно американско општество да е поделено, што да говориме за нас. Говорам

од економски аспект. Но, јас сум тука непоправлив дијалектичар, секое зло - за добро. Нема начин да се преодолее една болест ако лекот за таа болест не е во болеста. Ова може да звучи апсурдно, но уште Ниче рекол: „Сè што не ме убива, ме прави посилен“ затоа длабоко верувам дека македонскиот народ од оваа криза ќе излезе посилен. Не посилен во смисла на брахијална сила, туку посилен умствено, ќе знае да ги чита знаците на историјата поефикасно и ќе знае да се одбрани. Мораше да се мине низ една таква голгота и мора да се каже дека доста бевме отпуштени.

■ Во кој дел отпуштени?

ГЕОРГИЕВСКИ: Комплетно!

■ Ако земеме предвид дека Македонија е под специјален притисок, специјална војна со Грција, со меѓународната заедница за зачувување на македонската посебност, ние сме единствениот народ што треба да ја докажуваат својата посебност, можно ли е да сме отпуштени? Бидејќи сега се случува токму тоа, се доведува во прашање македонскиот идентитет, но однатре.

ГЕОРГИЕВСКИ: Постои еден непобитен факт - симптом. Ако говорите за една болест, прво се факат за симптомите. Немаме време да говориме за етиологијата на болеста, но симптомите се на видно. Колку Македонци гласаа за Заев? Беа ли тие свесни за неговата програма? Не! Отпуштени! Не го сакаме овој, сега ќе го сакаме овој. Така не се прави држава. Не може така да се направи држава, се случуваа неверојатни работи. Така, ние треба да ја бараме вината и во нас. Јас сум длабоко убеден дека историјата ја прават луѓето, народите. Но, тој народ сè уште ќе беше без легитимност да не беше изјавата на Груевски! Urbi Et Orbi! (До градот и светот) Еве распнете ме мене! И такви постапки треба да ја амалгамираат свеста на народот бидејќи свеста ако нема околу што да се заврзе, не заврзува. Мислам дека тука почнува една нова ера за македонската свест и мислам дека историјата до тој датум ќе биде една, а потоа ќе се говори „по тој датум“. Затоа што тоа е почеток. Ние уште не знаеме како

ке биде. Јас сум длабоко убеден дека блика омраза од нив ако можат, не да го упасат, туку да го стрелаат, и ако можат петпати да го стрелаат.

Но, од друга страна, постои нешто што се вика политички маневар. Тој маневар треба да го одигра претседателот Иванов. Сега кај него се и стапот и оревот. Не е мое да барам нешто од него или да апелирам, но и длабоко сум убеден дека не треба да апелирам. Човекот

ат за претседател. И сега без трошка срам отидоа да го молат. Нели тој беше граѓанин, така го викаа, дека нема глас. И на крајот на краиштата, како професор, не би требало да даде шестка на еден nihil habens, на еден minus habens, сепак е професор. Треба некое знаење. Треба во еден обичен разговор да го праша: „Кој е главен град на Гватемала, бе синко“. Така што, нема основни предуслови за човекот да биде нешто. Затоа, не се плашам, мислам

што ќе каже на предлогот на Груевски? Или ќе молчи?

■ **Токму околу платформите за формирање влада. По 25 години се појави Македонец што јавно ги разлишва државните и националните темели кои опстоија, како што спомнав во специјален притисок и војна. Тоа ли е врвниот дострел на демократијата, да се излезе со понуда прифатлива за сите освен за својот народ. Веќе има луѓе што повикуваат на предавство. ГЕОРГИЕВСКИ:** Ќе ви одговорам филозофски. Да не се појавеше овој nihil habens, немаше да се појави ниту Груевски. За да се тргне во еден правец, треба проблем. И тој проблем треба да се совлада, тоа е проста дијалектика. Исус да не беше распнат, ќе имаше христијанство? Ни збор. Ќе го паметеа луѓе 30-40 години и сега кој знае што ќе бевме. Значи, мора да има контра. Никогаш немаше да му падне на ум на Груевски така јавно да излезе и да каже: „Еве јас сум тој политичар за кого државата е над сè“. Ќе останевме во калта на политичарите кои прво си го гледаат својот џеб и својот ситен интерес, како жаби, да ја искористам метафората на Трамп, „жаби во бара“. А, за државата, па која држава пропаднала, каква и да е, ќе ја биде. Како која држава пропаднала, па нашата поранешна држава пропадна, ја нема никаде, со четврта армија по огнена моќ. Тоа беше Југославија. Веднаш, се распрсна како балон. Така што, така треба, тоа е дијалектички процес, требаше да се појави еден таков за да се појави еден ваков.

■ **Интересно е прашањето што сега го нагласува Груевски: „Јас ве предупредив, вие не ми верувавте“. Ова, сепак, дојде како изненадување за голем дел од народот.**

ГЕОРГИЕВСКИ: Се разбира. Кога сме кај Библијата, свети Јован велел, кој има уши нека чуе. И затоа се вика глас во пустина. Нашиот народ предолго бил угнетован за да има некое такво самочувство. Меѓутоа, нашиот народ има несвесен порив, потсвесен длабок порив, затоа јас со години милувам да кажам дека ВМРО-ДПМНЕ не е партија, тоа е генетичка особина на секој Македонец. И еве да не бидам Баба Ванѓа, но јас мислам дека за ден-два, најмногу за три дена, партијата ќе одговори на овој народен бунт. Како да одговори? Ќе одговори на тој начин што ќе ја преземе државотворноста која, за жал, Заев ја истроши и која припаѓаше на социјал-

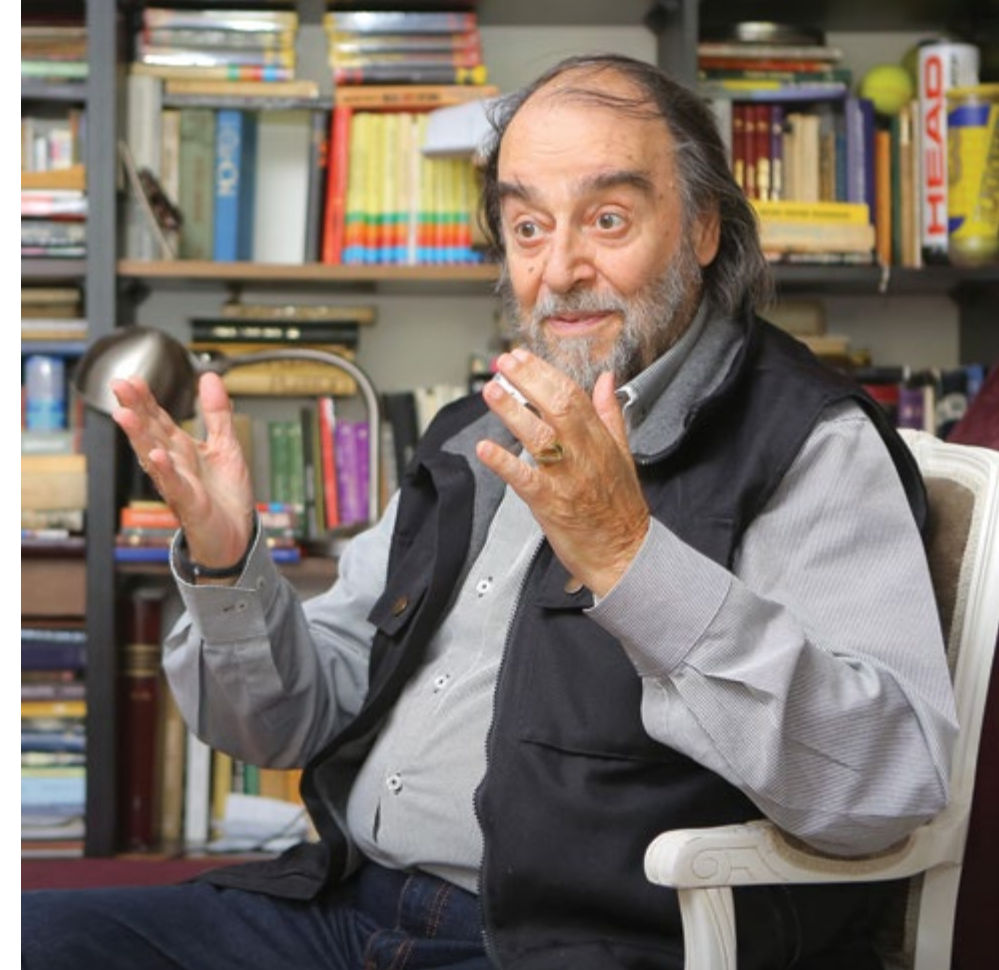
демократите. Најголемото зло што го направи Заев е тоа што го потроши митот за државноста на социјалдемократите за ситни пари. Затоа што тоа се грамадни митови. Без таков мит не можеш да правиш држава. Е сега, за неколку дена, мислам дека ќе треба ВМРО-ДПМНЕ да излезе со нешто - не знам со што, да знаев ќе кажев - со некаков гест кој ќе биде рамносилен на гестот на Груевски, со кој и официјално обнародува дека државноста ја презема таа партија. Бидејќи нема државност, бидејќи ние дојдовме до тоа, како што вели Маркс, власта ќе се тркала по улици, не ќе има кој да ја земе. Не може секој да ја земе власта. Така што, ќе се појави една ситуација околу која, мислам, ќе се обединат мнозинството граѓани. Мнозинството е излитен збор, но маркантно мнозинство. Без оглед на која партија припаѓаат, затоа што државотворноста е натпартииска! Ако биде така, сега го говорам тоа што го сакам, а не тоа што го знам, ама и тоа што го насетувам. ВМРО-ДПМНЕ треба да се издигне над сите партиски интереси, и над својот, затоа што лидерот го кажа тоа. Што да правиме, да се држиме за партијата? Само ако сме демагози. Не, ќе се издигне над партијата. За нас, за неколку дена Македонија ќе биде светоста, како што била за нашите предци. Што, ќе ги пееме во химна само? Не можеме само во химна да ги пееме.

■ **Интересно е тоа што ја споменавте химната. Договорено е да се промени химната, заедно со сите обележја на нацијата и на државата, но и на историјата, преку барањето за извинување за геноцидот. Интересно, тие предлози доаѓаат од многумина од партиите на етничките Албанци кои 15 години партиципираат во власта. И беа одговорни за рамковниот, а сега задираат во болни точки.**

ГЕОРГИЕВСКИ: Може да ви одговорам кратко со поговорката раката рака мие, но образ - двете. Си го мијат образот, ете што е. И тие утре треба да излезат пред својот народ. Со што ќе излезат, со што друго освен со платформата што им ја даде Рама. Не живееме сите во 2017 година. Има и такви што живеат во 1017 година.

■ **Но, каде е економската програма или друга, станува збор само за националистички барања?**

ГЕОРГИЕВСКИ: А, што мислите, зошто го намразија сите? Има една прекрас-



на реченица од Џонатан Свифт: „Ако видите дека против некого се сојузат сите, бидете уверени дека тој човек е во право“. Зошто се обединија сите против Груевски. Затоа што ги смени правилата, тој е „гејм чејнџер“. Нема веќе демагогија, има економика. Почна да гради, што сè не направи. А, што да прават оние што се вешти само за демагогија. И ќе продолжат. Што ветува Заев освен „Живот“, што е скриен облик на некрофилија. Со кое право тој ми дава живот? Господ ми го дал животот, не тој. Гледате колку не знае тој? Не дека е лош, не знае, игнорант. Има многу игноранти што биле на функции. Ќе кажам сега нешто за што ќе ми се налутат сите. Многу европски функционери не биле на избори. Каде е избран шефот на Европската унија. Во Луксембург? Па, и мене може да ме изберат во Влае. Каде е избран Хан? Кој го избрал него? А, тој сега мене ми кажува, што сум учествувал на три-четири рала избори, што е демократија и што се кредибилни избори. Ако ми кажува, јас сум за дијалог, на пет јазици може да водиме дијалог. Ако не знае, нека научи албански.

■ **Дали е целта името на државата?**

ГЕОРГИЕВСКИ: Една од причините е и името. Националната припадност е правилниот израз. Не ни се прави ова заради името, туку за да исчезне како народ. И ние почнавме да се заборава-

ме како народ. Не гледајќи дека ако се заборавите како народ, и судбината ќе ве заборави. И ова е еден знак од судбината, „каде сте“. Како што викаат Американците, повик за будење - wake up call. Ние во песни имаме „Разбуди се, не спиј ти“, а во животот не. Сакаат да не разнебитат, да не уништат како народ. Македонците не смеат не само да се земјани, не смеат ни да се живи! Затоа Заев ни понуди живот. Националното разнебитување е само вовед во тој процес. Оти ако го дадете името, ќе немате потпорна точка, и вие не сте веќе ни народ. И затоа јас да сум на местото на власта, јас би им предложил на Грците официјално да влеземе во ООН како македонски народ, како македонски јазик, а потоа може да разговараме за името. Да разговараме, а не да го дадеме!

■ **Колкави рани ќе отвори сето тоа, колку време ќе биде потребно за да се залечат?**

ГЕОРГИЕВСКИ: Тоа е прашање од милион долари. Не знам. 2017 година ќе биде година на превривање, како за вино. На времето се купуваше грозје, се тураше вино дома, па се процесиаше. Така што 2017 година ќе биде превривањето. А потоа ширата ќе влезе во најубавото вино, младото вино, нашето македонско вино ќе биде најубаво. Затоа што има сонце. Не може Господ да ве благослови со толку голема убавина за да ве казни. ■

ПРОЛЕТ Е
ВРЕМЕ ЗА
УБАВИ НЕШТА

SIGMA
ITALIAN JEWELRY
ГТЦ Скопје

Дијаманти секој ден
www.sigma.mk #нашаљубов

знае. Ќе го навредам ако апелирам да не дава мандат на човек што до вчера командуваше со уличните силеции за да му го палат портретот и да му ја де-молираат канцеларијата.

■ **Но, одлуката, сепак, не е лична.**

ГЕОРГИЕВСКИ: Не беше ни тоа лично, политички беше. Тие не ги палеа само неговите слики, го палеа и знамето. Другите велеа дека не го признава-

дека човекот ќе ги исцрпи сите наши хумористични капацитети. Затоа што ова на крајот ќе биде хумор. Кога ќе се разбудиме од овој грозен сон, ќе се смееме каков бил хуморот. Затоа што не може да се анихилира (целосно да се уништи) цел народ. Не може дури ни Хан. Јас не апелирам ништо до нашиот претседател. Не сум повикан за тоа. Но, јас сум повикан да го прашам од тука Хан, бараше широка влада,



ATLANTIS



АНАЛИЗА

ШТО СЕ КРИЕ ЗАД НАЈАВАТА ЗА
„НОВА ИСТОРИЈА ЗА МАКЕДОНИЈА“?

ЗАЕВА КЛАСИКА: ПОДАДЕНАТА РАКА ОТФРЛЕНА СО ОМРАЗА, РЕВАНШИЗМ И „НОВОСТИ“

Подадената рака за национално помирување, условена само со отфрлање на антимакедонската платформа од Тирана, Заев и СДСМ ја одбија без размислување. Експресно. Можеби е разбирливо за (според анкетите на „Телма“) најголемата албанска партија во државата да не сака македонско национално помирување, а уште поверојатно е дека Заев за првпат, конечно, беше искрен. Тргнат по мандатот кај Иванов, насмеан до уши, изјави: „Ова е историски ден за Македонија!“ Дали 27.2.2017 година ќе остане запишан во историските читанки како ден кога почна разнебитувањето на Македонија каква што ја знаеме? Сепак, претпочитам, барем историски, тој месец да го паметиме по Февруарскиот поход, чин што со жртвите на борците од Народноослободителната војска на Македонија даде силен придонес во ослободувањето од фашистите. Да, голготата на истите тие партизани, кои, ако биде по Заево, вршеле геноцид врз албанското население...



Пишува | Љујчо Цвејановски

Случајно или не, но истиот ден кога заврши струмичкиот карневал, паднаа и маските на Заев и на врхушката на СДСМ. Иако, да бидеме реални, маската на, во моментов, најпознатиот струмичанец е одамна трагикомично проѕирна. Арно ама, во време кога неговите сограѓани се маскираа, Заев и, дефинитивно, се демаскираше и славеше потписи. И додека муртинскиот спасител на сдсмовштината во државата (повеќе на сопствениот задник) со патолошка желба за мандатар се дотеруваше и психички се подготвуваше за својот најголем ден во патетичната кариера, растреперен од утрешното деби пред Иванов и побарувањето „изим“ да ја дотолчи државата, тој доби подадена рака од спротивниот, македонски табор. Да, македонски затоа што него-

вата толпа на „Павел Шатев“ сега, но и од многу поодамна, може да се нарече секако, само не македонска.

Соочени со извесната можност за СДСМ од шансата која му ја овозможија измекарите на чадорот во албанските партии и опасно надвиснатиот меч над тактовината, ВМРО-ДПМНЕ собра сила и им понуди на СДСМ и на Заев целосна поддршка за т.н. малцинска влада. Условот беше еден и единствен, требаше само да не ја прифатат албанската платформа составена од самиот чадорџија на заминување, а предадена и, демек, одобрена од Рама и од Тачи. Колку да добие на „тежина“, нели. Поверојатно, за да им набие страв на Македонците, кои, за нивна жал, одамна престанаа да консумираат нафта. Добро, само еден дел. На другите љубители на шарена, нејасна и на неизвесна иднина, познати

како Македончиња, оваа течност и натаму одлично и скапо им се продава. И им годи. Истовремено, цената на нивната слабост и на зависноста од потребата за купување „тестиси за бубрези“ ја плаќаат другите сограѓани. Сите ние...

ЧУМУ СДСМ ПРЕМОЛЧИ ЗА НАЈСУШТИНСКОТО ВО ПОНУДАТА НА ВМРО-ДПМНЕ

Груевски јасно и без задршка му се понуди и себеси на Заев. Без заобиколување, јавно му понуди безрезервна поддршка: „Му порачувам на Заев и му давам јасна понуда, доколку по секоја цена е решен да стане премиер и доколку цената за тоа се работи кои ќе им направат штета на темелите на државата, лично му нудам ако се откаже од спроведувањето

на таа агенда, ќе му дадеме поддршка да биде малцинска влада во период во кој ќе се договориме, и ќе има поддршка за сите закони, освен за тие за редефинирање на државата, кои се понижување на другите етнички заедници. Ќе има поддршка за сè, освен ако се работи за закони што удираат на темелите на нашата држава, за сè друго, ако го донесат албанските партии на власт, ние сме тука да застанеме, да му дадеме поддршка и да има 100 пратеника што ќе го поддржуваат само да запре со уривање на националните и на државните интереси“.

Свесен за создадениот и за постојано злоупотребуван мит за криминогеноста на ВМРО-ДПМНЕ, создаден и разработен од „професионалните“ медиуми и солидно дополнет од СЈО и од другите статисти во чадоровото сценарио, Груевски не заборави да му нагласи на „чесниот“ Заев: „Ако му е голема желба да нè малтретира, да нè апси, еве јас се пријавувам како прв, доброволно, нека ме малтретира, апси, нека удри по мене, само нека ја остави државата“.

Одговорот од СДСМ беше експресен, настрана безобразно патетичен. По навика, на подадената рака за национално помирување, во моментов најголемата албанска партија во Македонија (според анкетата на ТВ „Телма“) испрати брз и извртувачки абер. Не за друго, затоа што и не знае поинаку. А и не смее. Од друга страна, на шега или не, Груевски со ова повторно го почитуваше правилото „победник со победник“ нудејќи ѝ поддршка на најголемата албанска партија (Анкетата вели - СДСМ 20 проценти кај Албанците, БЕСА 16 проценти, ДУИ 15 проценти)

Преполн со само нему разбирливата „итроштина“ во себе, СДСМ му одговори дека, верувале или не, но „мнозинството граѓани, повеќе од 612.000, храбро и сплотено избраа промени, избраа живот и подобра иднина“. И додека барон Михаузен црвенееше од срам што некој одамна го надмина и не престанува со тоа, во продолжението од писанието од партијата на двапати аболитиранот лидер не заборавија да нагласат дека Груевски и неговите најблиски соработници ќе одговарале пред институциите на системот. Настрана, повторно се излажаа. Од брзање нели. Или,

можеби, не им оди математиката. Па логично е дека безобразната бројка од лудите 612.000 гласови требаше да прерасне во 698.796. Што стана со 86.796 гласови на Ахмети, кој на Заев му ги даде решавачките потписи? Поверојатно, не ќе да е до веселата математиката, туку, очигледно, не се баш на чисто со Ахмети и со неговата љубов кон не толку ближниот Заев. Друг проблем во недоветниот одговор на СДСМ е што заборави да каже дали тие, биле макар и 612.000, како што безобразно лажат, „избраа промени, избраа живот и подобра иднина во албанизирана Македонија?!“ Би било фер да каже дали макар и нивните 436.981 глас, од кои барем 350.000 се Македонци, гласаа за редефинирање на државата? Јасно и гласно, Заев ја одби понудата што требаше да ѝ стави крај на безобразната тиранска платформа.

Реално и очигледно, СДСМ не одговори на подадената рака за зачувување на унитарноста на Македонија. Со ниту еден збор, освен со извртувањето, не ги кажа своите аргументи зошто не би се согласил на ваква великодушна понуда за безусловна поддршка, во која лидерот на ВМРО-ДПМНЕ „на тацна“ се понуди себеси и ја стави во залог сопствената слобода. А сè што требаше е да ја одбие двојазичноста, бинационалните пари, униформи, по кои следува и тоа на буквата „Ф“, чин со кој ќе ги зачуваа унитарноста, јазикот, името, химната, знамето, грбот...

Очигледно, долговите кон тие што му го овозможиле изборниот резултат (не зборуваме само за Албанците) и изнудената Алиева некооперативност кон довчерашните коалициски партнери (барем според видеата, остари 10 години за еден месец) се страшно големи. Понудата на ВМРО-ДПМНЕ за влада со 100 пратеници, индикативно и симултано, ја премолчеа ЕУ, САД, НАТО и другите душегрижници. А толку посакуваа некаква влада на широка основа? Ја доби, поширока здравје, громогласно ја премолчи идејата за еден ден подоцна (по ЕУ и НАТО) да се јават САД и да соопштат дека се согласувале дека е итно потребна влада (читај со мандат за Заев). Епа, чеда евроатлантски, чуму кога Груевски го доби мандатот не го кажавте истото? Знаете, прокиснатиот чадор, па и не е баш некоја заштита, а дупките „дречат“ од авион...



ТЕУТА ГО „ПЕРЕШЕ“, ТИТО ГО ИЗДАДЕ

Веројатно, кога би биле поранешни „комунисти“ најболна работа би била да ве издаде Тито. Нели? Епа токму тоа му се случи на Заев, чин, кој, веројатно, тешко ќе го преболи, макар бил и од Петковски. Истиот тој Тито, носителот на најексјусталгичното име кај врхушката на СДСМ, име што буди топли сеќавања на едно време кога беа единствена партија, во системот и држава што ја сакаа и сакаат повеќе од денешната, „не сакајќи“ го издаде Зоран. Си призна дека се планира промена на името, знамето, грбот и на химната. Ама не нагло, прво преку дебати. За да не го „здоболи“ наеднаш народот, истиот тој, кој не се свесни дека поради нивните глупости и пазари е доведен до раб и е подготвен на екстремна реакција поради социјалдемократската шаренобојна, антinationална авантура.

Како во „предметите“ на Катица, која е толку добро истренирана што овој пат не дочека ни да ѝ кажат „оп“ за да скокне и помогне во падот на рејтингот на СДСМ предизвикан од националното буђење и протестите против Заевата албанизација на државата, на Заев по белјата со Тито му „се вмеша“ уште еден лик на „Т“.

Теута требаше да го засени Тито, па „плесна“ дека и од ВМРО прифатиле двојазичност. Најголемата поддржувачка на коалицијата со СДСМ и против таква со ВМРО-ДПМНЕ, не издржа и соопшти дека и тие го прифатиле истото?! Инвентивно, нема што. Недостигаат уште двајца од тројцата најлоши градоначалници на ДУИ и најзасегнати за љубов со СДСМ да го кажат истото. Да, Невзат и Изет. Или, сепак, додека се печатеше неделникот, го кажаа? Многу веројатно. Знаете, Муса Љамалари имаше право. СДСМ не е македонска, туку е идеолошка партија. Ако не верувате, прашајте ги Теута, Невзат и Изет.

„НОВАТА“ ИСТОРИЈА НА ЗАЕВ, КАСАМИ, СЕЛА И НА АЛИ...

Уште една работа „бодеше“ очи во настапот на Заев и на неговата партија. И тој и неговиот СДСМ се согласуваат дека на 27.2.2017 година „лидерот“ пишува историја. Одејќи по мандат кај Иванов, кој до вчера со ДУИ не го ни признаваа за претседател на државата (слично како и Катица Собранието што ја избра) Заев насмеан до уши соопшти : „Ова е историски ден за Македонија!“

Што мислеше притоа и дали првпат во својата блескава кариера Заев беше искрен и не кажа лага? Има рок од два дена за верификација на констатираното. По востановената практика и шема, 48 часа е рокот за самодемантирање на кажаната лага. Така, ќе излезе ли и ќе каже ли: „Тоа не беше историски ден за Македонија!“ Можно е да го демантира и самата партија, слично на Божик 2014 година, кога по средбата со еврокомесарот Филе, Заев изјави дека зборувале и за решение за името. По неколку часа, го демантираше сопствената партија и го исправи кажаното од самиот лидер. Не, не зборувале за името. Слично како Берн, двојазичноста, федерализацијата. Некој некогаш постојано го исправа, а некој недоветен (множина, броена во илјади) верува ли верува.

Арно ама, сега Заев нема да се самодемантира. Со гаранција. Потсвесно или не, Фројдовски комплекс или друго, но многу веројатно тој пак ќе си се издаде и ја кажа вистината што го притиска и мачи. Заев, многу веројатно, искрено соопшти дека мандатот за него значи нова историја за Македонија. Една друга, двојазична, бинационална држава, која полека, но сигурно ќе минува кон следната фаза, наречена федерализација. Да, 27.2.2017 година може да биде историски, ама црн историски ден за Македонија. Ден, кога почна уништувањето на една и единствена, унитарна македонска држава, која по овој датум прерасна во нешто поинакво.

Јас лично, не го посакувам овој ден во историските читанки. Воопшто, би сакал февруари да го паметам по херојскиот партизански Февруарски поход во 1944 година, воена акција што имала силна улога во ослободувањето на тогашна Македонија, спроведена со жртвата на починатите и темелена на непокорот и на голготата на живите, истите тие, кои ако биде по Заево, вршеле геноцид врз албанското население. Надежта останува во народот, потомок на истиот тие партизани, комити, Калеш Анѓи и бранители, народ што многупати во истата таа историја ги поматувал сметките, сценаријата и плановите на опортунистичките „писатели“ на ваквите недоветни читанки... ■



РУСЈАКОВ: НЕ ДЕКА НЕ САКА, ЗАЕВ НЕ СМЕЕ ДА ЈА ПРИФАТИ ПОДАДЕНАТА РАКА

Текот на планетарното политичко дејствување го диктираат светските центри на моќ, вели писателот и режисер Александар Русјаков, според кој така било порано, така е сега, а така и ќе биде затоа што одамна престанавме да бидеме духовни битија.

РУСЈАКОВ: Политиката е континуитет, во неа нема случајности. Понекогаш тој континуитет е тинтрање (Грија), понекогаш е укинување до непостоење (Македонија). Нас во континуитет нè ништат, и кога сме сакале да создадеме држава и сега кога ја имаме. Особено сега, од независноста наваму. Во континуитет, чекор по чекор, од прифаќање на идиотското ФИРОМ, до Договорот од Пржино, а еве и создавана платформа во друга држава со амин на поранешниот директор на ЦИА. Проблемот е што нашите дејци, револуционери, политичари секогаш дејствувале или прерано или подоцна. Кога битката е речиси загубена. Така е и сега. Предлогот на Груевски е добар, ама задоцнет. На сегашното најавено менување на Уставот, претходеше јасно, недвосмислено антиустаново дело наречено Договор од пржино. Сите негови потписници извршија злосторство против државата. Затоа што или не ја познаваат светската игра на континуитет, или се страшливици или одработувачи.

Човекот станува вистински човек кога ќе научи да го љуби својот непријател, без ова не сме луѓе, туку егоизам затворен во материја.

Сега раката е подadena и велам, добро е тоа, но другата страна нема да ја прифати. Не затоа што, можеби, длабоко во себе не сака, туку затоа што не смее. Да му подадеш рака на Заев е исто како да му бараш извештај на портирот за работата на директорот. Заев ниту нешто смислил, ниту нешто спровел, ниту е на него да решава. На Заев, кога ќе стане власт ќе му биде дадена моќ да заработи или да се одмазди, понатаму нема да смее да оди.

Тоа што го гледаме изминативе две години нема врска со Заев. Тој е тука затоа што ангажираните андроиди (странци) од страна на светските центри на моќ процениле дека тој е добар да биде маша што ќе го разбуричка жарот за да планне. Толку. Како илјадници примери досега во светската историја. Затоа сето ова со понудата и нема некоја конкретна логика бидејќи, од другата страна, не одлучува човекот кому му е упатена.

Од СДСМ нешто глумат, демек не преговарале со криминалци. Па имаат бланко понуда дека ќе бидат власт, дека ќе имаат поддршка, па ќе можат имунитети да одземаат, а судот да суди. Нека ги судат криминалците без да ги удираат последните шајки во македонскиот идентитет. Е сега, бидејќи се дале под кирија, вадат флоскули за непреговарање со криминалци затоа што си мислат дека сите сме поминале процес на зомбификација својствена за некои невладини.

Затоа што, замислете да ја прифати во форма каква што му е понудена, ем СДСМ на власт, ем смирување на страстите, ем една форма на почеток на семакедонско обединување. Е ама да смее...



МАКЕДОНИЈА ПАК ВО ФОКУСОТ НА СТРАНЦИТЕ

ДВОЈНИТЕ ПРИНЦИПИ НА МЕЃУНАРОДНАТА ЗАЕДНИЦА

Кога Македонија е предмет на коментари во светот, особено кога пораките за нас во краток временски период доаѓаат од места како седиштето на НАТО, Белата кука, Европската комисија или Москва, тоа најчесто не е добар сигнал. Вакви пораки имавме во 1991 година кога постоеше опасност од интервенција на ЈНА во Македонија, во 1999 година за време на косовската криза, во 2001 година за време на македонскиот конфликт. Најчесто кога меѓународната заедница реагира координирано за Македонија, тоа не е добра вест. Темите како странски инвестиции, намалување на невработеноста или некоја листа на економски реформатори на Светската банка не се интереси за Брисел, Вашингтон или за Москва. Тоа значи дека и сега на пораките што ги доби Македонија не може да се гледа како на позитивна појава, туку како на причина за загриженост

Пишува |
Горан Момирски

Никој не може да тврди дека генералниот секретар на НАТО, Јенс Столтенберг, и еврокомесарот за проширување и за добрососедство, Јоханес Хан, а уште помалку Стејт департментот на САД, имаат некакви лоши намери кон Македонија. Пораките што за неколку дена дојдоа од сите овие наведени центри имаат иста содржина: партиите да ги почитуваат демократските процеси и институции во однос на формирањето нова влада. Од формален аспект сè е легитимно. И НАТО, и ЕУ, и САД имаат право како партнери на Македонија, кои навистина се загрижени, да дадат своја сугестија која со потенцирањето

на реформите според списокот на Прибе ќе биде корисна за сите граѓани и за сите политички партии. Дури не се во право ниту тие што велат дека НАТО нема право да ни кажува што да правиме затоа што не сме нејзина членка. Шефот на алијансата Столтенберг, кој пред да стане генерален секретар јавно велеше дека Македонија е во право во конфликтот за Грција, а подоцна се премисли и застана на страната на Атина, има право да каже што мисли за македонските проблеми затоа што како земја-кандидат треба да ги одржува исполнетите критериуми за членство на високо демократски ниво.

Единствениот проблем со сите пораки што ги добиваме деновиве е

непочитувањето на стандардите или двојните принципи на однесување на нашите партнери. Дури и симпатијата на странците кон втората по сила партија во Македонија не е спорна, во светот на политиката сите избираат симпатии според интересите и тие сметаат дека со Заев и со СДСМ меѓународната заедница полесно ќе ги оствари своите стратегиски интереси во Македонија. Знаеме сите што ни се случи во 2005 година кога меѓународната заедница застана цврсто со слични пораки до Македонија, која по налог на СДСМ го смени територијалниот интегритет на земјата и со вештачко спојување на селски и урбани средини во Струга и во Кичево ја промени и етничката, и политичката, а на долг рок и демографската карта на Македонија. Знаеме што се случи и во 1999 година кога од Македонија се бараше да згрижи повеќе од 360 илјади бегалци од Косово иако не беше способна да ги згрижи ни сопствените граѓани. Македонија тогаш, сепак, смогна сили, ја покажа својата хуманост, а тие што ѝ упатуваа пораки за поддршка и за брзо членство во НАТО наскоро ги снеса. Дури со помош на некои меѓународни медиуми Македонија излезе виновна за лошиот третман на косовските Албанци. Затоа пораките што пристигнуваа од светот не можат да се сфатат како добронамерни, логично е човек да се запраша што стои зад изворно очигледната координација во меѓународната заедница, која вели дека СДСМ и ДУИ треба да ја формираат владата. Тоа што Заев и Ахмети како втора и

трета најсилна партија треба да формираат влада не е спорно иако македонскиот Устав не го забранува тоа, но пред да ги дадат своите изјави во врска со ова, од странците очекуваме да ги пресметаат сите процеси што се одвиваат паралелно со формалните случувања. Сите што ни се обраќаат мора да ги пресметаат и гневот и разочараноста од сè уште уставотворниот македонски народ, кој барем на хартија треба да се согласи со сите случувања во земјата, особено ако најголем дел од тој народ има свој политички репрезент кој на избори добил мандат за решавање на клучните прашања.

Не мора ниту НАТО, ниту ЕУ, ниту САД да ни објаснуваат зошто не испратија пораки за побрзо формирање влада кога преговараа ВМРО-ДПМНЕ и ДУИ, не мораат да ни објаснуваат ниту зошто не сакаат нови избори како што би се случило ако во земјите-членки на НАТО и на ЕУ има криза како нашата. Ниту, пак, треба да очекуваме дека некој надвор ќе пати поради нашите маки и кризи или фрустрации што немаме контрола над својата држава, за која паднале стотици илјади жртви.

Она што го очекуваме од нашите пријатели е да ги почитуваат сопствените принципи на однесување, односно да немаат двојни стандарди кога го практикуваат своето пријателство со Македонија. Да внимаваат да не го навредат македонскиот народ затоа што, сакале или не, нема да можат да ја добијат Македонија

во своите редови ако таа, односно нејзиниот народ, стане членка на НАТО и на ЕУ без идентитет.

Нашите пријатели не можат да забораваат дека пред десет години беа главните покровители на принципот според кој победникот кај Македонците и победникот кај македонските Албанци треба да креираат влада. Тие сега можат да тврдат дека тоа било автентична одлука на партиите инволвирани во процесот иако никој нормален не може да го каже тоа затоа што има премногу докази дека токму странците наложија таква влада со цел да се спречат нови тензии во албанскиот блок. Но, тогаш се отвора прашањето зошто сега не ги оставија партиите повторно сами да се договараат за тоа каква влада треба да имаат граѓаните. А, јасно е дека и оваа нова влада, кој и да ѝ е покровител кој и да ја составува, не може да донесе стабилност ако не ги задоволи интересите на најголемиот политички субјект. А токму за тоа зборуваме сите, и Македонци, и Албанци, и ЕУ, и НАТО.

Друго интересно прашање е зошто истите овие центри на моќ не кажаа ни збор за албанската платформа, која е директен атак врз унитарноста и интегритетот на Македонија. Премолча сите и користејќи ја фразата „не е во фокусот на меѓународната заедница“ помислија дека македонскиот народ не ја разбира играта во која може да има само еден поразен. Токму македонскиот народ.

Што ни порачаа странците јавно, а што меѓу редови?

„Се согласуваме со ставовите на генералниот секретар на НАТО, Јенс Столтенберг, и на еврокомесарот за проширување и за добрососедство, Јоханес Хан, за формирањето влада. Сите партии треба да ги почитуваат демократските процеси и институции и да се фокусираат на нивната заедничка заложба - да се спроведат клучните реформи. Само на тој начин Македонија ќе напреднува во своите стратегиски цели за членство во НАТО и во Европската унија, нешто што САД одамна го поддржуваат. Тоа е во согласност со нашите претходни изјави и со изјавата на амбасадорот Џес Бејли дадена во интервјуто за „Сител“ на 18 февруари“, велат од Амбасадата на САД. Шефот на НАТО, Јенс Столтенберг, претходно изјави дека очекува да се додели мандатот за формирање влада и ги повика сите страни на воздржаност во изјавите и во дејствата и да донесуваат одлуки во корист на граѓаните. Еврокомесарот Јоханес Хан, пак, рече дека очекува претседателот да го даде мандатот за формирање нова влада и додаде дека промените во демократските општества се природни и треба да бидат спроведени кога се резултат на веродостојни избори.

Со други зборови, странците ни порачаа дека ако е ВМРО-ДПМНЕ во владата, ќе нема реформи иако за тоа никој не зборува поради платформата на албанските партии и пред сè дека само со СДСМ и со ДУИ е можно приближување до ЕУ и до НАТО. Се разбира дека овде акцентот, кој не може да се види со обично око, е дека со ВМРО-ДПМНЕ во владата не е можна промена на името како клучен предуслов за евроатланска интеграција. Што е тоа што го знаат НАТО и ЕУ, а не го знаеме ние за коалицијата меѓу СДСМ и ДУИ? И зошто толку многу се притиска во тој правец надвор од Македонија ќе дознаеме наскоро затоа што ниедна работа не останува вечно скриена ниту во животот ниту во политиката. ■



Погрешна им е сликата за народот, не знаеја дека мандатите што ги освоија од народот не им се подарени, туку дека треба да ги заслужат и да работат за народот, а тие уште првиот ден постапија спротивно на волјата на народот. Затоа и сега народот им кажува: „Не, благодарам“, вели Дурловски во интервју за „Република“

ИЗЛЕЗЕТЕ МАКЕДОНЦИ, БОРЕТЕ СЕ ЗА ДРЖАВАТА

Разговараше | Ненад Мирчевски
Фојто | Александар Ивановски

Триесет и деветгодишниот оперски пејач Игор Дурловски, кој е првенец на Македонската опера и балет, деновиве го гледаме во друго светло, на првата линија на барикадите во заштита на унитарна Македонија. Уметникот

со светско реноме зад себе има европска кариера, градена во изминативе 15 години на сцените во Германија и во Австрија. Пред неколку години се враќа во Македонија поради, како што знае да каже, недостиг од топлината што му ја дава татковината. Влегува во иницијативата „За заедничка Македонија“ за да

ги разбуди пасивните Македонци и да ги поттикне во заштита на својата земја. Канонадата од навреди од опозициските медиуми и од Соросовите платеници вели дека не можат да го одвратат исполнувањето на крајната цел – целосно повлекување на сите антимакедонски предлози и платформи.

Игор Дурловски, оперски пејач со светско реноме, првенец на МОБ, деновиве го гледаме на улица во едно друго светло, како Македонец, патриот, самосвесен граѓанин. Кој беше вашиот мотив да се приклучите на иницијативата „За заедничка Македонија“ и да истапите во првите редови за

одбрана на унитарноста на Македонија?

ДУРЛОВСКИ: Согледувајќи ја ситуацијата што настана во нашата земја, немаше друг начин за личен придонес, освен овој. При тоа, сакам да нагласам дека не стојам јас или кој било друг од иницијативата, како политички претставници или функционери. Се работи за граѓанска иницијатива, за спас за унитарноста на земјата. Јас сум тука роден, образуван и по поминати илјадници километри по светот, се вратив назад за да придонесам за мојата земја. Сеедно како другите го толкуваат тоа, јас сум граѓанин на Македонија и ја сакам мојата Македонија, унитарна Македонија.

Сценаристите на планот за разнебитување на државата го сметаат македонскиот народ за мирен и пасивен, односно не очекуваат да излезе и да се бори за своите права. Со други зборови, нивните прогнози се дека за извесно време народот „ќе си легне на брашно“ и ќе прифати сè што ќе му се сервира на маса, па дури и целосно менување на системот. Какви се Вашите прогнози? Со кои очи го гледате Македонецот?

ДУРЛОВСКИ: Оптимист сум од денот број еден, пред да се приклучам на иницијативата, и со истиот оптимизам се приклучив на иницијативата. Дојдов и реков, здраво другари, сакам да помогнам, како и каде ви треба мојата помош, моите сугестии, сè со цел и сите, условно кажани, заспани или пасивни Македонци да ги поттикнеме и запознаеме со тоа што се случува. И да, верувам дека иницијативата ќе биде масовно поддржана и веќе два дена таа масовност се гледа, расте од ден на ден, што значи и пасивните сè повеќе се активираат. Посебно ме радува што никој не ја води иницијативата во политичка насока, и дека сите сме на истиот пат на зачувување на унитарноста на нашата република. Едно знам, кој и да помислил да се спротивстави

на нашиот народ, гледано историски наназад, и засекогаш, ќе биде губитник. Ние сме мирољубив и трпелив народ, но кога некој ќе ја потцени нашата интелигенција и снага, му се враќа двојно, како бумеранг.

Првиот собир изненади со бројот на луѓе со оглед на тоа дека станува збор за граѓанска иницијатива, а не партиски митинг. Следните собири, пак, беа уште помасовни... Се чини како луѓето да чекале некој да ги поведе на улица. Некои од нив коментираат дури и дека требало многу порано. Сметате ли дека, конечно, е време да се разбуди Македонецот и да ги преземе работите во свои раце?

ДУРЛОВСКИ: Ги охрабрувам сите, сите граѓани на Македонија, независно на која вера и нација ѝ припаѓаат, да излезат и да се борат за да си ја зачуваат државата, таа истата во која вложувале и во која секогаш ќе се враќаат каде и да живеат. Се буди народот, го има секој ден на улица во сè поголем број и со тоа кажува дека нема проблем со меѓусебните односи, туку со надворешните влијанија, кои преку внатрешни луѓе сакаат да ја нагрдат државата. А ние немаме друга, резервна држава.

За разлика од насилните сцени што ги гледавме за време на таканаречената „шарена револуција“ каде што демонстрантите се однесуваа како хулигани и уништуваа државен имот и сквернавеа споменици, овде граѓаните прикажуваат сосема поинакви карактеристики. Луѓето протестираат мирно и достоинствено, без никакви провокации и без предизвикување штети. Мислите ли дека со олку мирни протести може да се натера Заев да се откаже од прифаќање на албанската платформа?

ДУРЛОВСКИ: Веќе реков, ние сме мирољубив народ, сега сме по три-четири часа на улица, а самиот народ е расположен

да остане цели ноќи на улица додека не се прифатат нашите предлози, за враќање на работите на место каде што треба да бидат. Предалеку се отиде додека седевме дома, можеби мислеа дека не следиме што се случува, но со првиот ден на собирањето покажуваме дека треба да се преиспитаат. Не само именуваниот, сите веќе се свесни дека не можат да си играат со народот и убеден сум дека веќе размислуваат како да кажат „пу, пу, не важи“ на сето тоа што го договориле, а народот не го прифаќа. Погрешна им е сликата за народот, не знаеја дека мандатите што ги освоија од народот не им се подарени, туку дека треба да ги заслужат и да работат за народот, а тие уште првиот ден постапија спротивно на волјата на народот. Затоа и сега народот им кажува: „Не, благодарам“.

▪ Велите нема да дозволите да се премине преку црвено-жолтата линија. Што значи тоа?

ДУРЛОВСКИ: Тоа значи дека не си одиме од улиците, до моментот додека не се повлечат сите антимакедонски предлози и платформи. Знаете, ништо од тоа што го гледате на улица не е измислено, река народ секој ден се движи по улица, па зар мислите дека таа река народ ќе ве остави да ја преминете линијата?! Ни случајно, немој да се залажуваме, сите имаме деца, внуци, родители, баби и дедовци и сите заедно сакаме да живееме во оваа Македонија, на ова парче земја, каде што, конечно, никогаш никому не му било спречено правото да зборува, пишува и да твори на јазикот што го говори или го сака. Но без наметнување, присилно наметнување, учење туѓи јазици, странски платформи, кои не се само врзани ја јазикот туку за целосно уништување на сето тоа што се градело со години и со децении. Никој од нас нема да дозволи да се премине линијата, ве уверувам.



▪ Секој што застанува на браникот на татковината истовремено се обележува како цел за отстрел кај опозициските медиуми и кај Соросовите платеници. Последни такво искуство има актерот Владо Јовановски и новинарот Цветин Чилиманов... Стравувате ли дека и Вие ќе се најдете на листата за јавен отстрел кај опозицијата?

ДУРЛОВСКИ: Веќе сум на листата, ме плукаат секојдневно, а знам дека знаат дека сум во право, а и слободно нека продолжат, не им забележувам. Крајниот резултат на нашата иницијатива е победнички за Македонија, и за нас и за тие што ме плукаат, без разлика дали тие го сфаќаат тоа или не. Знаете, и тоа целото навре-

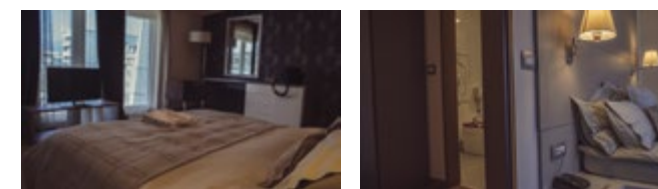
дување, дека сум платен, дека сум „лижач“, навредите кон моите деца, кон моето семејство, ги читам, ги слушам, ама само вербата дека се борам за подобро утре на мојата земја, ми дава сила да ги оставам зад себе. А знам, дека наскоро и тие истите ќе застанат заедно со илјадниците луѓе што секојдневно се на улица бидејќи ќе им се отвори делот во мозокот што ќе ја прими информацијата дека е страшно тоа што се заговара за Македонија. Ниту ќе ме заплашат со што и да кажат и што и да направат. Јас сум секој ден на истите места и слободно, повелете, не треба да ме сакате, само застанете и кажете дека ја сакате Македонија, не мене. Погрешна ви е целта. ■



ЕЛИТ ПЛАЗА
Хотел и Бизнес Центар – Скопје
www.eliteplaza.mk
Нова приказна во градош

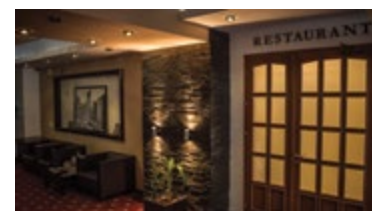
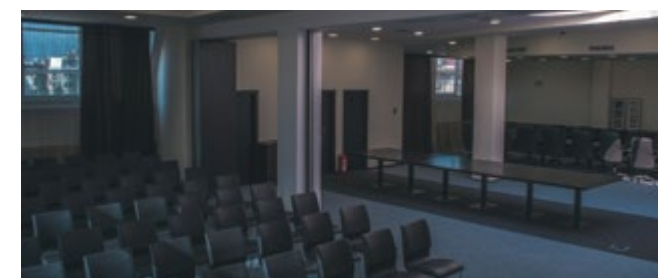
**Модерен и луксузен
хотел со 4 ѕвезди**

Лоциран позади
Универзалната сала
во Скопје



Нуди незаборавен престој на своите гости

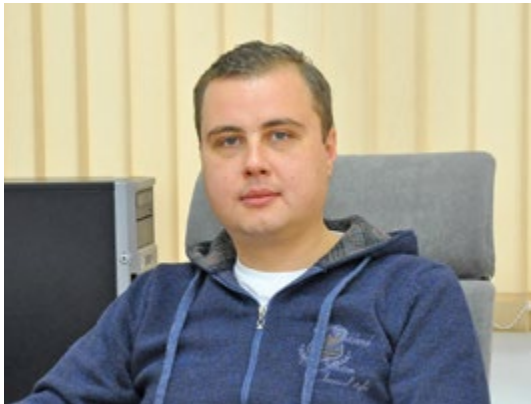
со луксузно сместување, извонредна храна
послужена во елитен ресторан



2 комплетно опремени конференциски и свечени
сали за прослави, деловни простории како и катна гаража
на 5 нивоа во склоп на самиот хотел

За миговите за релаксација и рекреација ЕЛИТ ПЛАЗА
нуди најсовремено опремени Фитнес и спа центар

МОРАМЕ ЛИ?!



Пишува | м-р Љубчо Пренцов

Халеевата комета, која се јавува на секои 75-76 години, и едвај ја факаме опашката од нејзиното пролетување, на македонската политичка сцена, симболично, се препознава со иницијалите ЗЗ, а кога ќе успеат да ја „фатат“ политичките радары, ѝ ставаат работно име Зоран Заев. Ќе се појави и ќе исчезне на сеопшто чудење на целиот македонски народ, кој во грч очекува која временска непогода, бура или метеор ќе го исфрли за пак да исчезне без трага и глас.

На последното прелетување стартуваше со т.н. бомби, па исчезна, а со опашката ни го остави СЈО, за повторно да влета во орбитата со „платформата“ и двојазичноста во Македонија. Штетите се несогледливи како за државата, така и за идентитетот на Македонецот. Со оглед на фактот дека и Заев е Македонец, по определба и по потекло, неминовно ми доаѓа една мисла од нашиот идеолог и револуционер Гоце Делчев, кој прекрасно ги опишал Македонците од теркот на Зоран Заев: „Јас не познавам друг народ што повеќе страдал од предавствата на своите синови-изроди како македонскиот. Историјата не памети друг таков пример кога еден ист народ, по

традиција, јазик, вера, се разделува на разни спротивни страни, една од друга потуги“.

И така разделени и разбегани во дебела бусија, чекајќи ја новата директива од Тирана или од Брисел, одвреме-навреме ќе се појават со некој „бисер“. Меѓупросторот го искористуваат со најцрна кампања против политичкиот ривал и актуелната власт (патем и победници на последните парламентарни избори) преку нивните класични медиумски пропагатори. Се разбира, никаде ги нема на дебата, оние кои толку многу плачеа и лелекаа за дебати. Сами со себе дискутираат, се надмудруваат без ни најмала потреба да го слушнат спортивственото мислење. Роговите напред и право во сид! За да не исчезнат целосно од политичката сцена, ќе пуштат некој од КОС-овските офицери, како Тито Петковски, да ни каже што е следно од мрачното сценарио за разнебитување на државата. Па, вели дека во наредните месеци домашни и странски експерти ќе дебатираат за промена на знамето, химната и на грбот на Република Македонија?! Нè подготвува за меко приземјување, онака како што нè подготвуваше Борјан Јовановски дека првачињата веднаш треба да почнат да учат албански јазик. И по ова, колку и да звучи клише, реалноста е дека Република Македонија навистина е нападната држава. Потенцирам, домашниве ни кажуваат дека од прво одделение треба да учиме албански, а странци ќе дебатираат за промена на македонската химна, грб и знаме! Очигледно дека длабоко загазивме во психолошка војна, со неизвесен развој, но фактот дека сме нападнати е – непобитен!

Цела кампања го слушавме Зоран Заев како ни зборува за 30.000 денари плата, 1.000 евра по семејство, враќање на ДДВ кај граѓаните, укинување на радиодифузната такса, дека двојазичноста е само во главите на Груевски и на Мијалков и дека не бил разбран во Швајцарија. За на крајот, сепак, од егзистенцијата-стомакот да удри директно во срцето. Да не беа Бујар Османи и Артан Груби, немаше ни да знаеме што нè чека бидејќи Халеевата комета кружеше по амбасадите кои му ја одредуваа траекторијата по која ќе оди, што да каже и што да направи.

Кога сме кај ДУИ, режисерите на филмот „Самоуништување“, господата Теута Арифи, Изет Меџити и Невзат Бејта, очекувам да ја добијат наградата „Златна малина“ на следните избори, и тоа локални, каде што на сметката на нивното самоуништување како феникс ќе ги воздигнат Мендух Тачи и неговата ДПА. Но, за ова во некоја многу блиска пригода.

На Зоран Заев му е густо. Ова раководство на СДСМ знае дека не е 1995 година и дека народот не го дава своето. Секојдневно по улиците во повеќе градови во земјава 60-70.000 граѓани протестираат против политиката на СДСМ. Повеќе од една третина од нив гласале или се членови на Социјалдемократскиот сојуз. Знаат и очекуваат дека тензијата расте и дека бројот на незадоволните од неговата политика ќе станува сè поголем и поголем.

А, кога на Зоран Заев му е густо, тој веднаш го притиска црвеното копче и СЈО прави спектакуларна прес-конференција. На последната од нив, Катица Јанева се пожали дека институ-

циите не го почитуваат СЈО и дека ќе поднесе тужби против нив. Дамата никако да сфати дека СЈО не го почитуваат ниту мнозинството од граѓаните на Република Македонија. Институциите не ја почитуваат затоа што таа не е уставна категорија, а граѓаните не ја почитуваат затоа што истата претставува класичен егзекутор на политиката на СДСМ и неговото раководство. Многу посилен е впечатокот дека полка СЈО се претвора во „пеачко друштво“ кое претендира на „Златна бубамара на годината“, кое пропејува токму на дадена интонација.

Но, работата кај нас е далеку од песна. Дури повеќе, состојбата во Република Македонија е многу сериозна. Единствена институција во оваа држава со полн кредибилитет даден од граѓаните, даден на непосредни избори, е претседателот на Република Македонија, Ѓорѓе Иванов. Тука во наредниот период ќе се кршат копјата и ќе се одмотува клопчето за тоа во кој правец ќе продолжи да се движи државата.

Иванов треба да ја донесе одлуката во согласност со Уставот на Република Македонија и во согласност со националните интереси на Македонците и на сите етнички заедници што живеат во неа. Не треба да го дефокусираат какви било изјави од Брисел, оној ист Брисел што сто пати повторил дека нема да се меша во формирањето влада, но не издржа срце јуначко - се замеша. Па, ни испратија абер претседателот Ѓорѓе Иванов час поскоро повторно да го даде мандатот. Срцето на Европа, случајно или намерно, како да заборава дека е сè поизвесно оти во Франција ќе победи Мари ле Пен, која

најави излегување на земјата – основач од Европската унија. И, за жал, гледаме дека ваква енергија веќе сè повеќе се шири и во Италија, Холандија и Унгарија... Имам чувство дека ЕУ се однесува како дама на која ѝ откажуваат три стенда на срцето и го губи пулсот, додека таа се фокусира на маргините или на тоа дали има француски маникир на рацете. Не треба да го дефокусира ниту министерот на Велика Британија за Европа и за Америка, кој „случајно“ дојде на денот кога ДУИ одлучуваше дали ќе ги дава потписите за мандатар на СДСМ?! Истиот тој, кој ни даде поддршка за правење реформи со цел побрзо зачленување на Македонија во Европската унија, а притоа неговата Велика Британија тукушто излезе од Унијата.

Што сакам да кажам: Краткото, но и подолго историско паметење говори дека притисоци од која било страна кон македонските политичари имало, има и ќе има. Притисоците се забораваат, но одлуките на нашите политичари оставаат трајни белези. Кој се

секава од каде сè не доаѓаа притисоци во 1995 година кога го сменивме знамето? Ама горчливиот вкус во устата и сменетото знаме - останаа. Кој се секава на сите притисоци што доаѓаа во 2001 година од експлоати и сега веќе заборавени политичари за да се потпише Рамковниот договор. Ама Струга, Кичево, а богоми и Скопје добија нова демографија и нов лик.

Одамна веќе не важи максимата дека секој народ заслужува онаква влада каква што си избрал затоа што владите, па и политичарите, се многу често менлива работа, а народот ги трпи последиците и мора да живее со одлуките што тие ги донеле во определен историски период. А, ова за Македонија несомнено е историски период. Сите се еднодушни дека токму сега ги испитуваме историјата и иднината. Прашањето е само каква. Онаа која ја посакуваме или онаа која мора да ја имаме. Мора да ја имаме ли?! ■



ДВОЛИЧНОСТ



Пишува | Ацо Сџанковски

Кога британскиот министер задолжен за Европа и за Азија, господинот Данкан, ќе дојде во официјална посета на Република Македонија и ќе ви порача дека воопшто не дошол да се меша во внатрешните работи на државата, но дека ја поддржува нејзината интеграција во ЕУ и во НАТО, тогаш сето тоа со сигурност можете да го препознаете како еклатантна манифестација на дволичност.

Не е проблемот во тоа што во овој британски политичар ќе препознаете уште еден лажго од типот на целата армија вакви хипокрити што во огромен број продефилираа сите овие години низ нашата татковина, туку во горчливата реалност на едно стравотно потценување на нашата интелигенција како народ и како граѓани. Впрочем, најверојатно дека овој дипломат во сите нас не гледа ништо поаметно од јато бројлери или стадо овци.

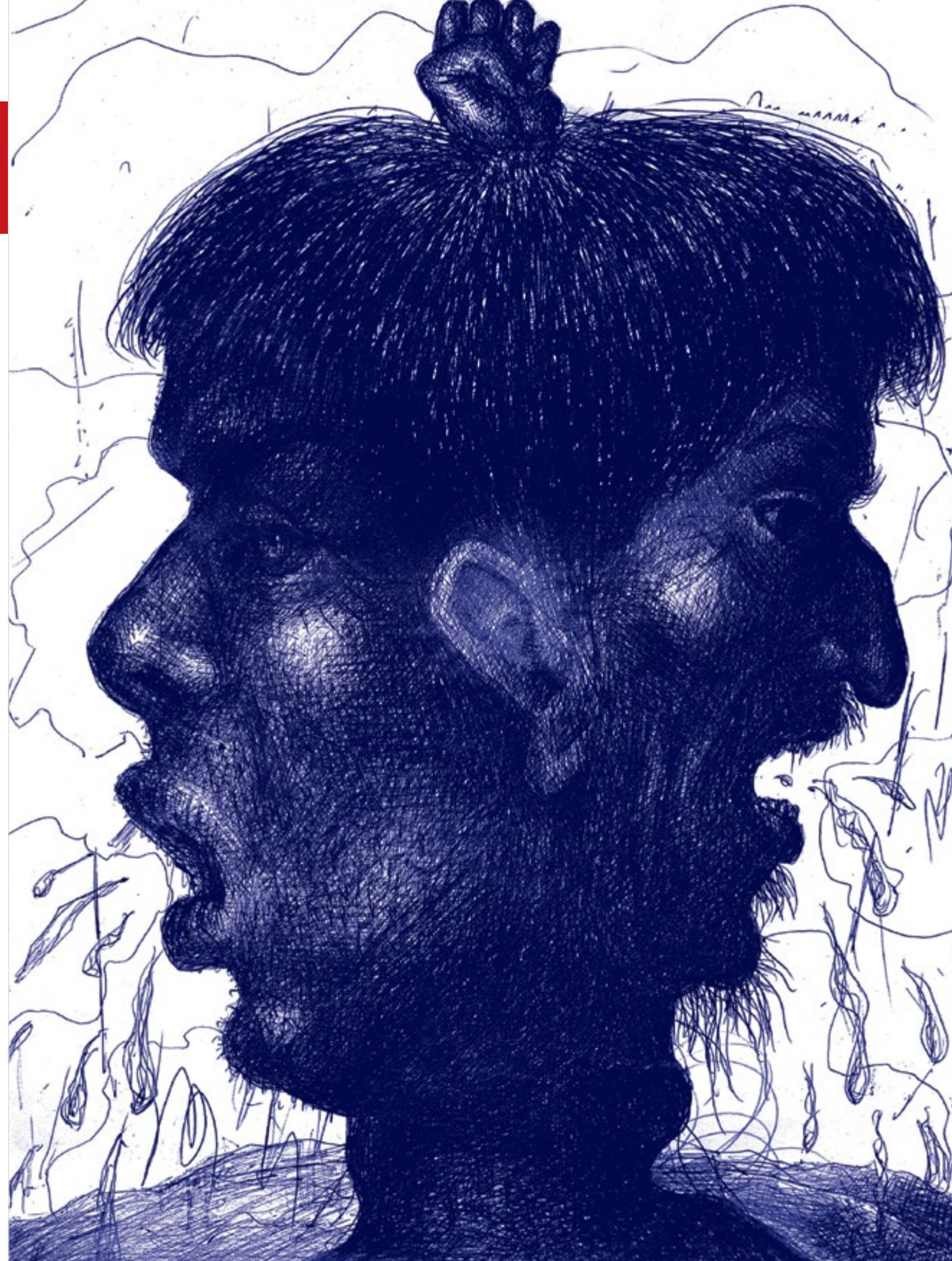
Зошто, ако некој, кој тукушто излегол од ЕУ преку референдумско изјаснување наречено Брегзит, на граѓаните на Републикава им порачува дека неговата влада го поддржува зачленувањето на Македонија во ЕУ, тоа ви е како некој, кој пред малку се спасил од брод што тоне, да ви препорачува што побрзо да се качите на него. И да потонете.

Но, од каде таква контрадикторност, а, всушност, едно стравотно дволично однесување на британските официјални претставници, нешто што го гледаме и сè уште, за жал, го гледаме од несмасниот британски амбасадор.

Не треба да се биде премногу паметен или голем психолог за веднаш да се согледа дека сите овие претставници на веќе одамна пропаднатата империја се, во основа, корумпирани слуги на сите оние неолиберални олигархиски структури, кои полека, но сигурно пропаѓаат на политичката сцена во западната хемисфера.

Кога се случи референдумот за излез од ЕУ, при кој граѓаните на Британија решија да си ја повратат сувереноста, елитата која владееше со оваа држава лобираше против напуштањето на Унијата и, со тоа, многу јасно ја легитимираше својата позиција. Потоа, проевропски ориентираниот премиер Дејвид Камерон поднесе оставка, а на негово место дојде министерката за внатрешни работи, Тереза Меј, која, исто така, лобираше за останување на Велика Британија во ЕУ.

Зошто, на пример, премиерското место не го заведе Борис Џонсон или Најџел Фараж, кои, всушност, и го добија референдумот како најекспонирани лидери на Брегзит. И ова е вистинско



влекување за нос на британските граѓани и гласачи.

Зар е можно сите овие луѓе, кои живеат во еден од најцивилизираните делови од светот, да бидат толку наивни? Би рекол, манифестираат политичко незнаење и игнорантност на ниво на идиотизам.

Простото прашање кое овие луѓе треба да го постават е крајно едноставно. Имено, зошто луѓето што беа против Брегзит, се наменувани за лидери, кои ќе го изведат британското кралство од ЕУ? Или, ако сакате, во старо-заветен стил – како тоа Евреите ќе заминат од Египет без водството на Мојсеј, под претпоста-

КОЛУМНА

вка дека неговото место го презел токму фараонот Рамзес?

Одговорот е – никако!

Затоа, единствен квалификатив за ова политичко раководство, кое во целата своја носталгија дефилира ваму-таму, колку помпезно, толку и гротескно, е банда дволични измамници, во кои никако не смее да се има доверба.

Конечно, нивната ролја во целиот овој геополитички хаос е да се добие во време, со надеж дека ќе се приберат по страшните поразии, кои народите на нивните „царства“ во низа им ги испорачуваат. Згора на тоа, и победата на Доналд Трамп значајно им го скрати маневарскиот простор. А, за волја на вистината, истиот феномен се случува и во САД, но познавајќи го доследниот и правичен менталитет на американскиот народ, посебно на оној дел, кој го поддржа новиот американски претседател, тоа таму ќе им оди многу потешко, и, на крајот, ќе заврши со едно големо генерално чистење на сите овие опструктивни неолибералистички елитни политички структури, кое можеби ќе потрае едно извесно време, но ќе биде вистински и темелно спроведено.

Во ова не треба да се има сомнеж. Зошто овој процес треба да биде иреверзибилен и да вроди со еден, барем за нијанса, послободен и поправичен свет.

Затоа нема потреба британската владејачка структура недоветно да дефилира по светот. Во црвен мудир со војнички колан околу појасот, како што прави по малку веќе карикатуралната британска премиерка, Тереза Меј, која во друштвото на претседателот Трамп вели: - „Ние веќе нема да се мешаме во внатрешните работи на другите држави“ – а уште во истата пригода почнува со инсинуации и клевети за Русија и за Путин.

Каква смешна пудлица. Каде им е достоинството на нивното илјадагодишно кралство? Или, и тоа го продадоа за грст фунти

стерлинзи или американски долари – сеедно?

Истото важи и за „хуманите Европејци“ од Брисел. Сепак, нивната хипокризија е далеку понесмасна од онаа на островјаните, кои секогаш пунктуални и доследни знаат да го завиткаат сето тоа во протоколи и рутинирани фрази, исполнети со помодарска циничност.

Всушност, управувачите со ЕУ од Брисел се во тотален хаос. Од една страна, притиснати од САД, а од друга, од Русија, овие изгубени во лавиринтите на НАТО и ЕУ пустошот и руините изгледаат уплашени, па дури и панични, како да се нашле среде некој холивудски кошмар.

Но, тука е дволичноста, а тие се секогаш во служба на неговото величество, само треба да им се дадат инструкции. Вака, едноставно, не знаат што да чинат, па работат по старо, онака, како отсекогаш работеле – субверзивно и дволично.

Еве ви го и господинот Хан. Едно зборува еднаш, друг пат друго, на едни им кажува за „ова“, на другите за „она“, и сè така до бескрај.

Мислите ли дека многу се потребно за нас? Иако беше благодарен за спречувањето на бегалците од Блискиот Исток со доследна интервенција на одбранбените сили на РМ, сега тоа воопшто не му е важно. Сега тоа е едно исчезнато минато.

Дволичноста цвета насекаде, па и кај нас. Озборувањата со кафе и со цигари од вчера, денес се префрлија на интернет. Луѓето се раскомотија пред својот лаптоп и станаа индискретни, импулсивни, вулгарни, груби и злонамерни. Нивната претпоставена хипокризија сега остава документација зад себе и ја разрушува и најмалата неверица. Луѓето, лажејќи ги другите дека се поинакви од претпоставеното, почнаа да се лажат самите себеси. Тие што обвинуваа за тирански режим, сега го гледаат предавникот во огледалото при нивните рутински посети во тоалет. ■

ВЛОЖУВАЊАТА НА СТРАНЦИТЕ ЈА НАМАЛИЈА НЕВРАБОТЕНОСТА ЗА 10 ОТСТО

Се проценува дека странските инвестиции последниве години придонеле да се намали невработеноста за околу десет проценти. Сепак, странските работодавци посочуваат на проблемот со обезбедување соодветен кадар. Според нив, недостигаат кадри со средна стручна подготовка во речиси сите сектори

Пишува | Александрија Сивковска

Додека домашните компании почнуваат да ги чувствуваат последиците од политичката криза што ја притиска државата повеќе од две години, странските инвеститори засега се стабилни во работењето и имаат добро чувство за иднината. Иако дел од нив привремено ги одложија планираните вложувања, ниту една странска компанија не се повлече од македонскиот пазар. Според нив, добрата инвестициска поставеност, спроведените реформи за подобрување на бизнис-климата, поволностите во слободните економски зони се покажуваат како многу поважен фактор од негативните политички влијанија.

И покрај тешкотиите со политичкиот систем во изминатите две години, бизнисмените имаат добро чувство за иднината. Странските инвеститори се стабилни во работењето, а некои од нив за двојно го зголемија

бројот на вработени. Дека субвенциите дадоа резултати, потврдува и фактот дека се обезбедени 50 илјади вработувања. Бројот на вработените потврдува дека одлуките за поддршка не биле толку лоши. Да немаше субвенции, немаше да стигнеме до ова ниво на странски инвестиции – смета претседателот на Советот на странски инвеститори, Штефан Петер.

Според него, странските инвестиции не се само вложувањата во слободните економски зони, туку и тие во другите сектори, банкарството, телекомуникациите, енергетиката, текстилот. Странските инвеститори во Македонија соработуваат со повеќе од 5.000 домашни компании и, освен постојните директни инвестиции, креираат и индиректни вработувања со што, според претседателот на ССИ, се зголемува учеството во економијата, а тоа се одразува врз БДП.

Се проценува дека странските инвестиции последниве години придонеле да се намали невработеноста за околу десет проценти. Сепак, странските работодавци посочуваат на проблемот со обезбедување соодветен кадар. Според нив, недостигаат кадри со средна стручна подготовка во речиси сите сектори. Од вработените 50.000 не треба сите да бидат доктори на науки. Треба да има и работници на кои ќе им биде обезбедена фер плата за достоин живот. Во спротивно, ќе размислуваат да заминат од земјава.

Нашата цел е да вработуваме локални жители од земјава, но ако тие не се соодветно образовани, на начин корисен за бизнисот, не можете да очекувате дека ќе ги вработиме – нагласуваат од ССИ.

Странските инвеститори истовремено се грижат и за локалните фирми, ја интензивираат соработката со нив и го зголемуваат нивното интегрирање во синџирите на снабдувачи.

Последните податоци на Народната банка на Македонија покажуваат дека лани во Македонија влегле странски директни инвестиции во износ од 358,5 милиони евра, за 141,7 милиони повеќе од претходната година.

Статистиката на Централната банка покажува дека само во декември во земјава влегле инвестиции од речиси 75 милиони евра. Поголем прилив е регистриран во февруари, март, август и во декември, додека одлив од 30 милиони евра е регистриран во септември.

Најмногу странски инвестиции се влезени од Германија, Турција, Италија, Бугарија.

Регионот на ЈИЕ станува сè поатрактивен за странски вло-



жувања, но и конкуренцијата станува сè пожесток. Засега, Македонија со можностите што ги нуди за инвестирање се наметнува како еден од важните играчи во регионот, за што сведочат и бројките на ефектите од странските инвестиции.

Заради подобра економска иднина, многу домашни компании инвестираат во посовремена и нова технологија и опрема, за да можат да бидат снабдувачи токму за одредени специфични производи на странските инвеститори. Дополнително, соработката меѓу домашните компании и странските инвеститори резултира со креирање индиректни работни места, со што се мултиплицира ефектот од странската директна инвестиција.

Македонските компании веќе стануваат посакувани партнери за странските инвеститори бидејќи кога се снабдуваат од локалниот пазар, им се намалуваат трошоците за производство.

Меѓународните финансиски институции очекуваат да продолжи трендот на влез на странски директни инвестиции во Македонија. Агенцијата за истражување рејтинг „Стан-

дарт и Пурс“ оцени дека македонската економија има потенцијал за развој под влијание на инвестициски прилив, но е потребно да се стабилизираат политичките текови.

Со слична проекција излезе и Европската комисија. Брисел очекува да се отвораат нови работни места во слободните економски зони, но и да се зголеми извозот.

Голема е веројатноста дека надворешната рамнотежа ќе придонесе за пораст, како и за зголемување на извозот, каде што доминираат етаблирани странски производители. Се очекува и пораст на увозот, како одговор на зголемување-

то на приватните и на јавните инвестиции, вклучително и новите и проширени производствени капацитети планирани од странските производители во слободните индустриски зони – се вели во прогнозата на Европската комисија.

Расте извозот од земјава кон странство, а се менува и структурата.

Порастот на извозот е придружен и со промена на неговата структура кон производи со повисока додадена вредност, производи што порано ги немало во структурата на извозот или имале незначително учество – вели министерот за финансии, Кирил Миноски. ■

СЕ МОЖЕШ ДА ЗАБОРАВИШ, АМА ДАНОК НЕ!

ПОДНЕСИ ГОДИШНА ДАНОЧНА ПРИЈАВА ДО 15 МАРТ!

Приходите кои сте ги оствариле во земјата и во странство, во изминатата 2016 година, пријавете ги во Годишната даночна пријава:

- ✓ награди, бонуси и други надоместоци од работен однос;
- ✓ кирии (издавање на имот - закуп или подзакуп);
- ✓ авторски права и права од индустриска сопственост;
- ✓ дивиденди, учество во добивката и камати по заеми дадени на физички и правни лица;
- ✓ капитални добивки од продажба на учество во капитал и недвижен имот;
- ✓ добивки од лотариски игри на среќа, електронски игри на среќа, наградни игри и интерактивни игри на среќа, во износ поголем од 5.000 денари (по поединечна добивка);
- ✓ приходи од игри на среќа преку специјализирани странски интернет страници;
- ✓ приходи од интернет (е-трговија; услуги извршени преку специјализирани страни пр. www.freelancer.com, www.upwork.com и др.; поставување на реклами на сопствени интернет страни; прогнози (дојави) на типови за спортски натпревари);
- ✓ лични примања од странство за активности поврзани со работењето во Република Македонија;
- ✓ работно сте ангажирани во амбасада, мисија на меѓународна организација... и
- ✓ други дополнителни приходи, надвор од вашата редовна плата или пензија.

Годишната даночна пријава (ПДД-ГДП) преземете ја преку веб страницата или на шалтерите на УЛП. Рокот за поднесување на Годишната даночна пријава е од 1 јануари до 15 март 2017 година. Доколку сте регистриран корисник на е-Даноци, поднесете ја пријавата електронски преку <https://etax-flujp.gov.mk>



Инфо центар 0800 33 000
е-Порта: info@ujp.gov.mk
www.ujp.gov.mk

ПОРАСТ НА ПРОСЕЧНИТЕ ЦЕНИ НА ЕНЕРГЕНТИТЕ ВО ВТОРАТА ПОЛОВИНА НА 2016 ГОДИНА

Просечната малопродажна цена на електричната енергија за домаќинствата во Македонија во второто полугодие на 2016 година изнесува 5.081 денари по киловат-час, што претставува пораст од 1,2 отсто во споредба со првото полугодие од годината.

Според податоците на Државниот завод за статистика, просечната цена на електричната енергија без данокот на додадена вредност за индустријата се движи од 3,206 до 7,990 денари по киловат-час по групи потрошувачи. Просечната цена, пак, на природниот гас без данокот на додадена вредност за индустријата се движи од 12,842 до 14,994 денари по нормален кубен метар по групи потрошувачи.

НАЈМНОГУ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ ЛАНИ ВЛЕГЛЕ ОД ГЕРМАНИЈА И ОД ТУРЦИЈА

Вкупните директни инвестиции во Република Македонија во деветте месеци од 2016 година изнесуваат 199,45 милиони евра. Директни инвестиции, според објавените податоци на Народната банка на Република Македонија, изнесуваат 105,45 милиони, а нераспределено реинвестирање на добивката и дел од должничките инструменти е 93,63 милиони евра.

Според податоците, вкупните директни инвестиции во првиот квартал лани изнесуваат 106,91 милиони евра, а нераспределено реинвестирање е 91,51 милион евра. Во вториот квартал 36,07 милиони евра, а во третиот квартал 56,10 милиони евра, а нераспределено реинвестирање изнесува 14,54 милиони евра.

Најмногу инвестиции се пристигнати од Германија 23,20 милиони евра, Турција 23,14, Италија 12,46 милиони, Бугарија 11,72 милиони и Луксембург 11,48 милиони евра.

НОВИ МЕРКИ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА НЕВРАБОТЕНИТЕ НА КОИ ИМ СЕ ЗАКАНУВА СОЦИЈАЛЕН РИЗИК!

Сите невработени лица на кои им се заканува социјален ризик и компании што сакаат да вработат вакви лица ќе можат да аплицираат за условен паричен надомест за субвенционирање вработување на лица од оваа категорија. Објавен е оглас за кредитирање правни субјекти за отворање нови работни места, како и кредитирање за самовработување преку отворање сопствен бизнис. Притоа на работодавците ќе им бидат понудени три вида поволности. Првата е шестмесечно субвенционирање бруто-плата за вработување регистрирани невработени лица на кои им се заканува социјален ризик, со обврска работодавецот да ги задржи на работа уште најмалку шест месеци. Втората поволност е шестмесечно субвенционирање нето-плата за работодавци што ќе вработат невработени лица на кои им се заканува социјален ризик, и 60-месечно ослободување од плаќање придонеси од задолжително социјално осигурување. Третата поволност е шестмесечно субвенционирање нето-плата за оваа категорија граѓани и 36-месечно ослободување од плаќање придонеси, со обврска работникот да биде задржан на работа дополнителни 12 месеци.

МАКЕДОНИЈА ГИ ДОБИВА ПРВИТЕ ПЛАСТИЧНИ ПАРИ



Во тек се подготовките за пуштање во оптек на првите пластични пари на македонскиот пазар.

Се работи за банкнотите од 10 и од 50 денари, кои ќе бидат пластични и кои

доколку сè се одвива според предвидената динамика, се планира кон крајот на годината да бидат пуштени во оптек.

Лабораториските тестови покажале дека полимерните банкноти се деформираат и топат на температура од 120 Целзиусови степени, што значи дека тие можат без оштетување да преживеат во машините за перење, почисти се и потешки за фалсификување.

Банкнотите од десет и од педесет денари или во народот по популарно наречени книжни пари, требаше sukcesивно да се повлекуваат од оптек и да се заменат со кованите или т.н. железни пари во апоени од 10 и од 50 денари. Од тие причини од 2013 година веќе не се ни печатат книжните банкноти во овие апоени.

УВИД ВО УРБАНИСТИЧКИТЕ ПЛАНОВИ ПРЕКУ ГЕОПРОТАЛОТ НА КАТАСТАР

Граѓаните и бизнис-заедницата отсега можат да имаат увид во урбанистичките планови на целата територија на државата преку геопорталот на Агенцијата за катастар на недвижности преку новата електронска услуга. Станува збор за услуга со која сите граѓани и бизнис-заедницата можат преку електронски пат да проверат што е предвидено во нивната или во други парцели, што е предвидено во ДУП за градење... Со оваа алатка може да ги видат и цените на градежното земјиште. Тоа, практично, значи дека на геопорталот на Агенцијата за катастар на недвижности секој граѓанин може да види што има во неговата градежна



парцела и што е предвидено да се гради во неговата парцела и во соседството, а бизнис-компаниите може да видат кое земјиште е слободно според податоците од катастарот за целата територија на Република Македонија. Во моментот на Регистарот за градежно земјиште, поточно на веб-порталот веќе се објавени повеќе 1.000 урбанистички планови.



ПАД НА ВРЕДНОСТА НА ФУНТАТА

Фунтата падна откако Трамп објави дека британската премиерка Тереза Меј се подготвува Шкотска потенцијално да закаже нов референдум за независност.

Фунтата која, како што оценува „Блумберг“ е политички заложник на шкот-

скиот референдум во 2014 година, и утринава падна за 0,6 отсто, откако весникот, повикувајќи се на неименувани извори во владата, објави дека Меј може да се согласи на ново изјаснување на Шкотска, но под услов гласањето да се одржи по британското излегување од Европската унија.



СРЕБРОТО ДОЛГОРОЧНО Е ПОИСПЛАТЛИВО ОД ЗЛАТОТО

Почетокот на 2017 година им донесе натпросечни приходи на тие инвеститори што сакаат да вложуваат во благородни метали. Цената на златото во последните два месеца скокна за 8,9 отсто, но порастот е поголем кај другите благородни метали, за кои се заинтересе-

сирани инвеститорите. Така, среброт е за 15,3 отсто поскапо од цената што ја имаше во последниот ден од 2016 година, додека цената на платината е повисока за 13,8 отсто.

Две причини можат да доведат до нагло поскапување на овие метали – прво е нестабилноста во САД и во Западна Европа, а второ е пораст на стапката на инфлација во развиената економија. Аналитичарите сметаат дека порастот на цените на благородните метали нема да трае долго. Сепак, кај среброт се очекува поголем пораст на цената отколку кај златото. Се смета дека тие што ќе вложат во сребро, ќе имаат поголем профит од тие инвеститори што ќе вложат во злато.

ЕВРОЗОНАТА ВО ФЕВРУАРИ СО НАЈГОЛЕМ ЕКОНОМСКИ ПОРАСТ

Еврозоната во февруари оствари најголем економски пораст во последните шест години, покажуваат резултатите од истражувањата.

Лондонската компанија „ИХС Маркит“ во месечниот извештај за економските активности на 19-члената еврозона наведе и дека во создавањето на работните места се забележани најдобри резултати во



последните девет и пол години и дека зголемувањето продолжува со порачките и со оптимизмот на компаниите.

БУГАРИЈА ЈА ЗАВРШИ 2016 ГОДИНА СО ДРЖАВЕН ДОЛГ ОД 6,7 МИЛИЈАРДИ ЕВРА

Државниот бруто-долг на Бугарија на крајот на декември минатата година изнесувал 6,7 милијарди евра, покажуваат податоците на Бугарската народна банка.

Државниот долг во однос на истиот месец во 2015 година е зголемен за 1,1 милијарда евра.

Вкупниот надворешен долг на Бугарија, во кој влегува не само долгот на државата, туку и задолжувањата на приватниот сектор, во декември изнесувал 34,7 милијарди евра, што е за 600 милиони евра повеќе во однос на една година претходно.

Бугарија е една од земјите со најмал долг во ЕУ.



„ЛИДЛ“ ОТВОРА МАРКЕТИ И ВО САД

Германскиот синцир дисконт-маркети „Лидл“ ќе го прошири својот бизнис и преку океанот. Според првичниот план, компанијата ќе отвори околу 100 маркети на источниот дел на САД до 2018 година.

„Лидл“ на локации низ 27 европски земји има повеќе од 10 илјади маркети. Во следните неколку години, компанијата планира да отвори повеќе од 600 продавници низ САД.

Рекоа, не порекоа



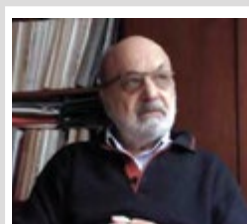
**ВЛАДО
ЈОВАНОВСКИ**

Чувствувам достоинство кај македонскиот народ, чувствувам храброст и одважност. Чувствувам одговорност за сегашноста и за иднината. Чувствувам дека сите што се собрани овде имаат воловско срце јуначко, сог bovinum. Јас знам, сите ние кои долги години живееме во сиромаштија, дека без леб не се живее. Но, не се живее и без достоинство, колективно. Не сакам да бидам член на народ кој се самоукинал.



**БИЛЈАНА
ВАНКОВСКА**

Предмалку од сигурни извори слушнав дека е вистина сето она за што пишуваше „Курир“ во врска со двојазичноста, резолуцијата за геноцид, итн. За жал, денес протестира дел од македонската популација, пред празна зграда, во која ќе треба да се всели ново-старата влада (СДСМ – нови, ДУИ – стари), а никој нема да протестира од Шарените пред парламентот каде нивните граѓански активисти и други претставници се претворени во марионети уште пред воопшто да почнат со работа! Толку од „револуцијата“ која се издеде самата себе.



**ГОРЃИ
ПОП-АТАНАСОВ**

Во овие тешки времиња за Република Македонија, не е доволно само еден дел од македонскиот народ да застане во одбрана на својата земја; потребно е сите како еден да застанеме на нејзина страна. Ако не го сториме тоа сега и веднаш, ризикуваме наместо иднина, на својата земја да ѝ обезбедиме сигурна небиднина. Во името на нашите предци и во името на нашите идни поколенија, наша должност е да не дозволиме тоа да се случи.

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Љубомир Фрчковски

КАМЕН ОКОЛУ ВРАТОТ НА МАКЕДОНИЈА

Роген на:
2 декември 1957 година во Скопје

Професија:
Гробар на Македонија

Љубомир Данаилов Фрчковски е име кое се врзува со сите темни настани од осамостојувањето на Македонија. Еднаш како експерт, другпат како политичар, тој учествувал во сите штетни настани во историјата. На македонската политичка сцена го лансира Бранко Црвенковски и тоа како министер во неговите криминални влади. Заедно со уште неколку личности од СДСМ е најматниот лик кој Македонија некогаш го имала.

Неговата биографија го потврдува тоа. Како темен облак кој секогаш бил надвиснат над Македонија. Како камен околу вратот. Вгнезден тука некаде, во сивилото, 27 години ја држи лопатата над гробот на Македонија. Од Во периодот од 1991 до 1997 година бил министер во владата на Бранко Црвенковски, од 2000 до 2001 година извршен директор на Фондацијата за стратгиски истражувања, бил и Советник на претседателот на Република Македонија за уставни прашања и кандидат на СДСМ за претседател на Република Македонија на изборите во 2009 г. Фрчковски

бил еден од експертите вклучени во подготовката на Уставот на Република Македонија од 17 ноември 1991 г., но и на амандманите на Уставот од 2001 година.

Овој човек во минатото покажа дека е подготвен за личен интерес да кумува со шверц, кршења ембарго, да продава државни и национални интереси, да корумпира и нуди поткуп.

Гледајќи наназад, оваа солена чорба која денес ја сркаме можеби е зготвена токму во казанот на овој темен лик и неговиот поданик – Јуда Муртински.

Фрчковски прв ја промовираше идејата за Албанец-премиер.

■ Концептот да се составува влада од една поголема коалиција и да има ротирачки премиер. Што значи ротирачки премиер? Тоа значи Албанец би дошол на премиерското место циклусно за две години – истакна Фрчковски.

Фрчковски прв тргуваше и со името. Повторно го чешаат милионите долари за промена на името на државата. Овој пат благодарение на слугата од Муртино им го чувствува и мирисот, па со плунката која му надоаѓа во устата, растат и апетитите и нервозата.

Оваа година е потребен влез во НАТО и затоа нешто мора да се направи по прашањето за името, изјави тој во гостувањето во емисијата „Топ тема“ на „Телма“.

■ Со американските партнери ние мора нешто да направиме за името и влез во НАТО оваа година. Нешто мора да се направи на тој план. Влез во НАТО ќе не дигне на едно ново ниво. Тука нешто мора да се направи, дали со решение за името, дали со ФИРОМ, како не знам, ама ќе има начин, ќе има шанса, ќе се

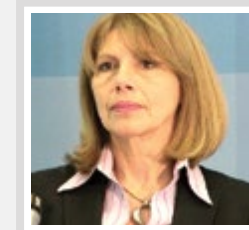
постави на маса тоа и треба таа шанса да ја грабнеме. Нам ни треба НАТО оваа година – вели Фрчковски.

Со ова Фрчковски практично го открива и вториот дел од планот на Зоран Заев, кој, покрај воведување двојазичност и федерализација на Македонија, планира да го промени и името на државата. Она што не можеше да ѝ го протне на цврстата македонистичка власт, Фрч профитерот му го поттурна на Јуда Муртински, а овој властољубец и среброљубец како тазе леб го проголта. ■ (Р.Р.)

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

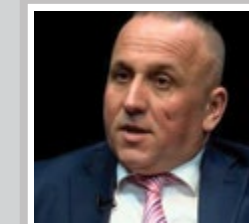
Рекоа, не порекоа

**СОЛЗА
ГРЧЕВА**



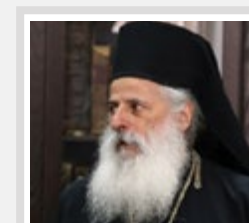
Син ми вознемирен ми се јави пред две минути од странство и ме прашува: Мамо вистина сте ја продале Македонија? Тука сите весници пишуваат за тоа, кажи кога се протестите да купам веднаш карта. Што да му кажам...Тажно.

**ИЛИР
КУЛА**



Доколку Заев не станеше премиер, Заев ќе беше политички мртов и ќе беше избркан од својата партија. Парадоксално, Заев ќе стане премиер како губитник на изборите со гласовите на тој што го руши на избори Али Ахмети. Зоран Заев го стави кечето на глава за да добие албански гласови, но ќе беше во состојба да направи сунет ако му беа потребни и гласовите на муслиманите од Беса.

**МИТРОПОЛИТОТ
ПРЕСПАНСКО-
ПЕЛАГОНИСКИ,
Г. ПЕТАР**



Мислам дека во врска со црквата и со државата и со името има едно влијание, едно сценарио кое е поголемо и е на меѓународен план. Тој притисок е очигледен и во општеството, а подеднакво се врши влијанието и за промена на името, и на државата и на црквата, на нашиот јазик и на сè што е белег на македонската нација и општество. Она што во последните две и пол години ѝ се случува на државата е предавство, на нашите национални белези. Тука се јазикот, културата, грбот на нашата држава, химната.

„АЛО, ДОКТОРЕ“ Е НАВИСТИНА КОРИСЕН И ИСКОРИСТЕН ОД ГРАЃАНИТЕ

Разговараше | **Александра М. Бунгалевска**
 Фошо | **Александар Ивановски**

Вкупно 25 доктори 24 часа на ден одговараат на повиците на македонските граѓани на бројот 02 15 123 или уште познат како „Ало, докторе“. За повеќе од две години, центарот брои повеќе од 140 илјади јавувања, односно неделно се јавуваат меѓу 1.200 и 1.500. Во одредени случаи, лекарите на „Ало, докторе“ успеале да спасат и живот на младо момче каснато од змија.

- Бројот е максимално искористен од сите. Меѓутоа, најчесто се јавуваат најранливите, старите лица што, главно, живеат сами, потоа самохрани родители. Во период на викенд и распуст бројот се користи од млади лица, од адолесценти – вели специјалист д-р Татјана Баевска-Вучковиќ, директорка на Здравствен дом - Скопје.

- Повикувачкиот центар „Ало, докторе“ работи повеќе од две години. Кој го сочинува тимот што одговара на прашањата на пациентите?
БАЕВСКА-ВУЧКОВИЌ: Во септември 2014 година почна да работи повикувачкиот број 02 15 123 или центарот за информации „Ало, докторе“, една едноставна алатка во здравствениот систем која првпат доближува ваквиот вид здравствени услуги до граѓаните на Република Македонија. „Ало, докторе“ е сместен во базата на Итната медицинска помош во Скопје, во близина на поликлиниката „Букурешт“. Поврзан е со диспечерскиот центар на Итната медицинска помош од Скопје при Здравствениот дом - Скопје, а проектот е организиран и се ангажирани надвор од работното време колеги, специјалисти, доктори, меѓутоа, и пензионирани колеги кои работат 24 часа. Досега вкупно броиме 25 доктори, и тие се 24 часа достапни на граѓаните на овој број кога имаат потреба.

- Дали бројот стана препознатлив?
БАЕВСКА-ВУЧКОВИЌ: Првпат една ваква услуга се доближи до граѓаните. Бројот, навистина, стана препознатлив. До денес броиме повеќе од

140 илјади. Неделно, таа бројка се движи меѓу 1.200 и 1.500 јавувања, говорат нашите извештаи. Во периодот на одредени ситуации и состојби, како што беше елементарната непогода со поплавите, земјотресот, потоа периодот на респираторни и грипозни состојби, бројот расте и се движи меѓу 1.700 и 2.000 јавувања неделно. Просекот, главно, е меѓу 1.200 и 1.500 јавувања. Ги следиме потребите на граѓаните. При одредени ситуации, како овие што претходно ги набројав, се зголемува бројот на колегите што се во одредена смена. „Ало, докторе“ е едноставна, но многу корисна алатка. Во текот на 24 часа граѓаните може да добијат соодветен медицински совет, соодветна симптоматска терапија за одредена состојба и стручно лице да ги упати што да преземат понатаму. „Ало, докторе“ ниту лекува ниту дијагностицира преку телефон. Едноставно, секој човек во одреден момент има потреба да се обрати на стручно лице за да добие соодветен совет.

- Кој најчесто се јавува на 02 15 123?

БАЕВСКА-ВУЧКОВИЌ: Бројот е максимално искористен од сите. Меѓутоа, најчесто се јавуваат најранливите, старите лица што, главно, живеат сами, потоа самохрани родители. Во период на викенд и распуст бројот се користи од млади лица, од адолесценти. Илустративно, една мајка што е сама дома, не може да отиде на лекар ако детето има 40 температура, наједноставно ѝ е да го повика овој број и да добие соодветен совет. Или младите, ако консумирале повеќе алкохол, па некогаш не знаат или не можат да се справат, а срам им е или страв од родителите, го користат овој број. Пред да се формира „Ало, докторе“, единствен број на кој можеа да се јават граѓаните беше тој на Итната медицинска помош како прва линија на здравствена услуга или совет. Со „Ало, докторе“ успеавме за 30 проценти да го ослободиме Диспечерскиот систем на Итната медицинска помош од состојби и ситуации што не се за него. Двата центри се поврзани. Ако колегата од „Ало, докторе“ смета дека пови-

кот е за Итна медицинска помош, тој го препраќа бројот и понатаму се преземаат интервенции и обратно. Така си помагаме во системот, да се систематизираат работите и бројот 194 да биде растоварен бидејќи тоа е служба за итни случаи.

- Кои се најчесто поставуваните прашања?

БАЕВСКА-ВУЧКОВИЌ: Промени поврзани со климатското време, промени на расположението кои се поврзани со климатското време. Граѓаните се јавуваат и за одредена дијагностичка процедура, често се јавуваат млади мајки за да се консултираат за одредена вакцина, за реакциите што ги предизвикува таа. Периодот на тинејџерство и пубертет знае да биде турбулентен, па тинејџерите некогаш имаат потреба да разговараат со некој друг, а тоа да не е родителот. Токму во таа насока младите ни дадоа идеја - во текот на годината да оформиме посебен повикувачки број во соработка со МВР за млади и адолесценти. Многу е важно да знаат каде може да се обратат за да во одредени ситуации им помогнат стручни лица. Статистиката покажува дека најголемиот број сообраќајни несреќи, главно, се од млади во алкохолизирана состојба.

- Сигурно има и интересни моменти кои би можеле да ги споделиме со јавноста. Во неколку ситуации тимот на „Ало, докторе“ спасил луѓе од сигурна смрт?

БАЕВСКА-ВУЧКОВИЌ: Има и такви ситуации. Една од нив е случајот од летото 2015 година. При планинарење на двајца другари во источна Македонија, едниот бил каснат од змија. Тие биле прилично оддалечени од градот и од здравствена установа. Се јавиле на „Ало, докторе“ и оттаму добиле совет како да постапат до симнувањето во градот и каде момчето да прими серум. На тој начин е спасен живот на младо момче. Бројни се случаите кај родители кои не се во можност да дојдат до лекар и се советуваат како да се намали температурата на детето. Многу се страшни моментите на конвулзии или грчеви кај децата, повраќања,

„Ало, докторе“ е едноставна, но многу корисна алатка. Во текот на 24 часа граѓаните може да добијат соодветен медицински совет, соодветна симптоматска терапија за одредена состојба и стручно лице да ве упати што да преземете понатаму, објаснува д-р Баевска-Вучковиќ

дијареја, кога е можно детето да дехидрира. Имаше случај кога стара жена што живее сама се попарила со врела вода, а тимот на „Ало, докторе“ ја советува како да постапи во таква ситуација. По такви ситуации често се случува дел од граѓаните да се јават и да се заблагодарат за помошта.

- Што ја одбележи 2016 година во „Ало, докторе“?

БАЕВСКА-ВУЧКОВИЌ: За време на поплавите им помогнавме на многу наши граѓани да добијат соодветен совет како да се справат со последиците од поплавата. Вообичаено помагаме и справување со последици од топло време. Следуваше период кога имавме неколку последователни земјотреси. Стравот и паниката си го направија своето и во тој период беа многубројни јавувањата. Крајот на годината и почетокот на 2017 година го одбележаа последиците од справување со студеното време. Некогаш достигнувавме и до 2.000 јавувања во текот на денот. Искуството и статистиката што ја имаме покажуваат дека „Ало, докторе“ е навистина корисен и искористен од граѓаните.

- Кои се новините што ги планира Здравствен дом - Скопје?

БАЕВСКА-ВУЧКОВИЌ: Здравствен дом - Скопје претставува најголема јавна здравствена установа во Македонија и ја покрива територијата на Скопје и околните населени места. Станува збор за 17 општини на ниво на примарна и секундарна здравствена заштита. Единствена е Итната медицинска помош, девет дежурни ноктни пункта, и во таа насока визијата на менаџерскиот тим е да ги доближи здравствените услуги до граѓаните. Во изминатите неколку години се отворени нови 25 специјалистички кабинети во поликлиниките. Во 2016 година имаме седум нови специјалистички дијагностички процедури кои се почнати во Здравствениот дом - Скопје, имаме преземени 35 специјалисти од приватно во јавно здравство. Системски правиме рационализација на здравствените услуги, го растоваруваме терцијарното здравство. Минатата година ја завршивме со 95 проценти на комплетно обработени наши пациенти на ниво на секундарна здравствена заштита. Тоа значи дека само пет проценти од пациентите се препратени на терцијарно ниво. Тоа ги скратува листите на чекање. ■



ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА ДПМ, ВЕЛЕ СМИЛЕВСКИ, ЗА ЈУБИЛЕЈОТ НА АСОЦИЈАЦИЈАТА, СТАТУСОТ НА ПИСАТЕЛОТ, МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК...

СТАТУСОТ НА ПИСАТЕЛОТ СЕ ГРАДИ И БРАНИ СО ВРЕДНОСТИ

Јазикот, се мисли на живиот и животворен јазик, не признава временски и просторни граници. Ова општо место, што се однесува на сите јазици, има особено значење за македонскиот јазик, со оглед на историските трауми и неправди над со векови угнетуваната и распарчувана македонска земја, вели Смилевски

Разговарање | Невена Појовска
Фофо | Александар Ивановски

■ Друштвото на писателите на Македонија одбележи 70 години постоење. Во текот на овие седум децении писателската асоцијација одолеа на културните, транзициските, општествените и на економските предизвици. Како гледате сега на периодот зад нас?

СМИЛЕВСКИ: Секоја фаза од општествениот развој носеше низа предизвици во изнаоѓањето соодветни позиции од кои ДПМ учествуваше со своите творечки и организациски потенцијали. Ние можеме да зборуваме конкретно за аспектите на тој развој во кој домот на македонските писатели се јави како константа, средиште и извор на идеи, промислувања и дејствувања во рамките на глобалните општествени движења. Тие аспекти се важни и неодминливи, но интересно е да се сврти вниманието на тоа што претставува главен мотив на писателското здружување, на заедничкото дејствување на авторите што во изминатиот период го бараа и наоѓаа заедничкиот именител и интерес во асоцијација како што е ДПМ. Прашањето е суштинско бидејќи творештвото е изразито индивидуална работа и секој автор е свет за себе, со свои специфики и определби, со свои мотивско-тематски и стилско-изразни карактеристики и, што е особено важно, со свое место на скалата на вредности, кое, меѓутоа, е постојано изложено на евентуални поместувања што ги условува новата констелација во развојот на литературата со појавување нови автори, нови дела, нови естетски дострели. Во самиот тој процес се јавувале и ќе јавуваат спротивставени

ставови, кои повремено преминувале во жестоки полемички судири, но за уметноста тоа е сосема природно и продуктивно. Различноста во оваа област претставува кохезиска сила, богатство и секогаш отворена можност и поттик за нови постигнувања. Оттука, никој и никогаш нема писателите да ги стави под капата на една опција, ниту идеја, ниту естетска, и тоа е фактот што ДПМ, како асоцијација, и нејзините многубројни членови го покажаа на најубав можен начин во самиот изминат период од седум децении. Во овој контекст извонреден пример е македонската книжевна конфронтација од педесеттите и од шеесеттите години на минатиот век, која, главно, се артикулираше преку дејствувањето на Друштвото на писателите на Македонија. Во тој период, со полемиките низ кои, тогаш сè уште младата македонска книжевност, ги отвораше своите гледишта и го фаќаше чекорот со развиените европски литератури, се јавуваа и се афирмираа значајни имиња, кои денес претставуваат достоинство на македонските литература и култура. Општествените, економските, социјалните и политичките текови се елементи на тоа што, условно, значи општа рамка и ние тоа го разбираме како реалност во која ДПМ суштествува со уметничка и со книжевна дејност, што е важен и препознатлив белег во македонската култура.

■ Како писателска асоцијација настојувате да создадете клима за соочување со важните и неодминливи прашања за статусот на писателот,

за неговото место и улога во културните и општествени процеси, за достоинствен третман на книгата и за заштитата на авторскиот труд. Кој е Вашиот став за овие прашања?

СМИЛЕВСКИ: Основен приоритет во програмата и дејствувањето на ДПМ, во сите фази во изминатите седум децении беше презентација и афирмација на книгата, на книжевното дело како уметност на пишаниот збор, со естетски вредности што претставуваат неодминлива, суштинска и силна компонента во одредувањето на статусот на писателот во општествените и културни процеси, што, пак, директно влијае и на заштитата на неговиот авторски труд. Вредносниот аспект беше и останува основен белег во различните форми на реализирање на програмата и тоа е тоа што дејствува мотивирачки во постигнувањето нови рамништа во актуелните процеси на современата македонска литература во сите жанрови, во областа на поезијата, романот, расказот, драмата, во литературата за деца. Значи, кога зборуваме за активностите со кои пулсира домот на македонските писатели, ние, пред сè, зборуваме за книжевно достоинство што го претставува лицето на ДПМ и на неговите 540 членови од сите генерации. Во текот на оваа, ние ја нарекуваме јубилејна година, нашата асоцијација ќе ја објави книгата „Македонски писатели“ со исцрпни био-библиографски белешки на сите членови и тој зборник ќе биде показател за тоа каков влог за македонската култура претставува ДПМ. Таа книга ќе биде показател за тоа дека низа крупни личности ги вградиле своите имиња и своите дела во летописот на македонската писателска асоцијација и тоа е гордост не само за ДПМ, туку, пред сè, на македонската литература и култура. Потсетувам на овие основи, врз кои се развиваше и опстојуваше ДПМ, за да можам директно да одговорам на вашето прашање, дека, всушност, статусот на писателот се гради и се брани само со вредности.

ДПМ во изминатите седум децении обедини голем број писатели и интелектуалци, кои своите заложби ги остварувале во сите книжевни жанрови творејќи на својот мајчин јазик. Во услови кога се соочуваме со многубројни предизвици, нашата литература во светот бележи успеси. Дали е тоа, можеби, уште еден доказ дека, навистина, „јазикот е нашата единствена татковина“?

СМИЛЕВСКИ: Јазикот, се мисли на живиот и животворен јазик, не признава временски и просторни граници. Ова општо место, кое се однесува на сите јазици, има особено значење за македонскиот јазик, со оглед на историските трауми и неправди над со векови угнетуваната и распарчувана македонска земја. Таму каде што се зборува, се пишува и се чита нашиот мајчин јазик, таму е нашата татковина. Македонскиот јазик продрел на речиси сите меридијани и, што е особено важно, се задржал низ времето, се развивал,



се осовременувал, се нормирал како сите други јазици во светот. Македонскиот јазик има своја богата историја, високо научно верификувана и преведувана во светот, напишана од првиот претседател на ДПМ, големиот поет, лингвист и книжевен научник Блаже Конески, најблескавата личност на македонскиот 20 век, чиешто научно и поетско дело се надградува на остварувањата на македонските великани Крсте Мисирков и Кочо Рацин.

Од аспектот на Друштвото на писателите на Македонија, факт е дека неговото формирање во 1947 година има многу подлабоки корени со идејата за здружено дејствување на македонската интелигенција и творците, во периодот пред да имаме кодификуван македонски јазик, во текот на 19 и првите децении на 20 век. Имено, требаше да се измине долг период, од времето на Пејчиновиќ и на Џинот, Миладиновци и Прличев, Мисирков и Чуповски, Рацин и Вапцаров, сè до денот на формирањето на ДПМ, кога за првпат во својата историја македонските писатели го одредуваат, преку институционално здружување, статусот на творецот како подвижник на развојните процеси во областа на уметноста и на културата. Од денешен аспект, евидентно е дека изминатите седумдесет години на ДПМ се исполнети со богата и значајна дејност, која, во името на претходниците, не обврзува нас и генерациите што доаѓаат по нас. ■

„Мртва природа со јаболки“ од Пол Сезан

„Мртва природа со јаболки“ е дело на Пол Сезан, француски сликар чие дело претставува премин меѓу импресионизмот од крајот на 19. век и кубизам од 20. век.

Сезан е еден од најзначајните личности на француското и европско сликарство.



Историчарите на уметноста сметаат дека Сезан, Ван Гог и Гоген се претставници на постимпресионизмот. ■

ТОП 5 НАГЛЕДАНИ ФИЛМА

1

ИЗЛЕГУВАЈ
GET OUT

Заработка: 33.400.000 \$

Жанр: хорор
Режија: Џоран Пилг
Актери: Даниел Калалуја,
Алисон Вилијамс,
Бредли Витфорд

2

ЛЕГО БЕТМЕН ФИЛМ
LEGO BATMAN MOVIE

Заработка: 19.200.000 \$

Жанр: анимиран
Режија: Крис Мекеј
Актери: Вил Арнет,
Мајкл Кера,
Розарио Девсон

3

ЏОН ВИК : ПОГЛАВЈЕ 2
JOHN WICK: CHAPTER 2

Заработка: 9.400.000 \$

Жанр: трилер
Режија: Чад Стахелски
Актери: Киану Ривс,
Рикардо Скармаршо,
Иан Мејшајн

4

ГОЛЕМИОТ КИНЕСКИ СИД
THE GREAT WALL

Заработка: 9.100.000 \$

Жанр: акција
Режија: Јимоу Занг
Актери: Мет Дејмон,
Тиан Линг,
Вилијам Дефо

5

ПЕДЕСЕТ НИЈАНСИ
ПОТЕМНО
FIFTY SHADES DARKER

Заработка: 7.800.000 \$

Жанр: драма
Режија: Џејмс Фолеј
Актери: Дакота Џонсон,
Ерик Џонсон,
Џејми Дурнан

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА“
ПРЕПОРАЧУВА:

1

Двојничка
Тес
Геритсен

2

Око на
црвениот цар
Сем
Исланд

3

Гостинот на
папата
Владимир
Волков

4

Ќерки на
судбината
Тара
Хајланд

5

Горчливо
срце
Виктор дел
Арбол

ВКУСЕТЕ ЈА УБАВИНАТА НА ОВОЈ
**ГРАДЕЖЕН
СПЕЦИЈАЛИТЕТ**
НА СТРАНА А ВО ЦЕНТАР

890e / m2

СТАНБЕНО - ДЕЛОВЕН ОБЈЕКТ
**ПОРТА ПРОЛЕТ
- ШТИП -**



НАРАЧАЈ ГО ТВОЕТО ПАРЧЕ ЛУКСУЗ НА: 070 269 213, 070 233 060

ИМАВ СРЕЌА ДА ГЛУМАМ ВО МНОГУ ПОЗНАТИ СЕРИИ

Популарноста на улогата во новата серија често ја победуваше популарноста во старата серија. Така прво беше серијата „Бањица“, која, на еден начин, и ме прослави и за која во анкета на македонскиот весник „Вечер“ бев прогласен за телевизиска личност на годината во тогашна Југославија во конкуренција со Линда Еванс и „Династија“, вели Бекјарев во интервју за „Република“

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фото | **Александар Ивановски**

Иван Бекјарев (70) е српски филмски и театарски актер со македонско потекло. Во изминатата недела беше во Скопје, како дел од екипата што го промовираше српскиот филм „Зоне Замфирова 2“ каде што толкува една од улогите. Додека ја чекавме екипата на „Зоне 2“ неколку лица стрпливо чекаа да дојде Бекјарев, претставуваќи се дека му се роднини.

Родителите на Бекјарев потекнуваат од Македонија. Неговиот татко пред почетокот на Втората светска војна дошол во Белград, а мајката Радми-

ла, која потекнува од Гевгелија, во Белград дошла во 1945 година.

Бекјарев славата ја здоби со улогата на Вујковиќ во телевизиската серија „Бањица“ и со Ставан Курчубиќ во „Подобар живот“. Во неговата богата кариера се запишани многубројни театарски и филмски улоги. Повеќе од 30 години беше член на Југословенско драмско позориште, а работеше и како професор по глума на Академијата „Браќа Кариќ“. Во интервју за неделникот „Република“ вели дека доаѓа во Македонија бидејќи тука има многу пријатели и роднини.

■ Во филмот „Зона Замфирова 2“ го толкувате ликот Стратимир. Кој е Стратимир? Може ли да ни кажете нешто повеќе за ликот?

БЕКЈАРЕВ: Стратимир е новинар во филмот. Тој е хроничар на времето во кое се одигрува дејството. Можеби е и шпион. Во секој случај, тој запишува што се случува во местото и, се разбира, тоа го објавува во весниците. Можеби тоа е и „жолт печат“ бидејќи објавува и трачеви. Тоа не е голема улога, но е многу ефектна. Сите ние старите актери во „Зоне Замфирова 2“ сме во служба на младите актери, кои се од-

лични. Ние сме поддршка на младите актери, кои ги играат главните улоги. Ние повозрасните играме споредни улоги.

■ Вашето потекло е од Македонија. Дали доаѓате често тука? Имате ли роднини и пријатели во Македонија?

БЕКЈАРЕВ: Па да, доаѓам често. Имам и пријатели и роднини. Во Белград сме само јас и мојот брат со своите семејства, а сите други роднини ни се во Скопје и во Гевгелија. Доаѓам често, но би можел и почесто.

■ Имате богата актерска кариера, како на филмското

платно, така и во театар. Имате ли нешто посебно да издвоите?

БЕКЈАРЕВ: Па, сигурно, најдобар е тој период, кој, за среќа, беше долг, повеќе од 30 години бев член на „Југословенско драмско позориште“ во Белград. Последните 20 години, главно, се префрлив во педагогија. Работев како професор на академија и сега сум пензионер. Се пензионирав како професор. Но, актерите никогаш не одат в пензија. Јас и понатаму работам. Еве сега на филм, снимив уште еден филм, чијашто премиера беше во јануари. Сега треба да почнам да работам една серија. Имам една претстава во театар. Мислам дека со таа претстава наскоро ќе биде организирана и турнеја низ Македонија. Претстават се вика „Риалити пресметка“. Текстот е на новинарот Вања Булиќ. Во претставата има три лика, кои ги толкуваме јас, Даница Јефтиќ и Игор Дамјановиќ. Мислам дека таа претстава многу брзо ќе ја види и македонската публика. Има работа, тоа е најважно.

■ Дали улогата на Стеван Курчубиќ Ви ја одбележи кариерата?

БЕКЈАРЕВ: Па, да. Јас имав среќа да глумам во една во друга серија. Популарноста на улогата во новата серија често ја победуваше популарноста во старата серија. Така прво беше серијата „Бањица“, која, на еден начин, и ме прослави и за која во анкета на македонскиот весник „Вечер“ бев прогласен за телевизиска личност на годината во тогашна Југославија во конкуренција со Линда Еванс и „Династија“. Во серијата толкував лик на убиец и добив пет илјади гласа повеќе од Линда Еванс. По таа улога дојде

и „Подобар живот“ и улогата на Курчубиќ. Мислам дека тие две улоги ја одбележаа мојата телевизиска кариера.

■ Глумевте во хит-серији како што се „Отпишани“, „Враќање на отпишаните“, „Бањица“, „Подобар живот“, „Среќни луѓе“...

БЕКЈАРЕВ: Имам среќа секоја нова улога во нова серија да ми биде попопуларна од улогата во претходната серија. Не останав актер на една улога и една серија, туку ете, луѓето ме препознаваат од многу серии – и смешни, и сериозни. Тоа е многу добро.

■ Со години работевте и како професор по глума на Академијата за уметност „Браќа Кариќ“. Како ви се чини, има ли талентирани млади актери?

БЕКЈАРЕВ: Има многу талентирани, но, за жал, пазарот е

помал, има сè помалку работа, а сè повеќе актери. Тоа е голем проблем. Но, се разбира, конкуренцијата раѓа и квалитет. Секое зло има и добро. Но, има талент и тоа е сигурно. Мора да се има и среќа, се разбира. Ниту еден талент не успеал без работа. Тој што мисли дека само со талент ќе направи нешто, тој ќе пропадне, сигурно.

■ Одите ли често в театар? Што најчесто гледате?

БЕКЈАРЕВ: Па, одам, колку што можам, иако, можеби, би требало и почесто да одам. Пред сè, одам в театар кога ќе ме поканат моите поранешни студенти, кои сега се познати актери. Ја следам нивната работа. Тие редовно ме канат на претставите или, пак, на премиерите на филмовите. ■



ОЛИВЕР ДРАГОЕВИЌ

КОГА МАКЕДОНЕЦ САКА — САКА ДОКРАЈ

Македонската публика е најдобра. Најдобри сте! Уживање е бидејќи кај вас не може да се помине просечно. Македонската публика или сака, и сака докрај, или не сака, и тоа е одлично. Не менувајте се, порача Драгоевиќ

Пишува | Марина Косџовска

З а него сè почнало со усната хармоника, која ја добил на петгодишна возраст. Тогаш и се разбудил музичарот во Оливер Драгоевиќ и станал нераскинлив дел од него како човек.

Хрватскиот музичар годинава прославува 50-годишен јубилеј, но вели дека тоа е само доколку се брои од неговиот прв официјален настап. Вистината е дека уште од детството поминато на островот Корчула, опкружен со синиот Јадран, не можел да не стане слуга на музиката, која не ја остава иако е во пензија.

По повод тој официјален јубилеј, но и со новиот проект со колега Златан Стипишиќ-Џибони, Драгоевиќ по пауза од три години се враќа со концерт во Скопје. Заедничкиот неколкучасовен музички спектакл, наречен „Фамилија“, ќе се одржи на 4 март во арената во СЦ „Борис Трајковски“.

Се работи за проект во кој двајцата великани на хрватската музичка сцена ќе го промовираат заедничкиот материјал снимен и инспириран од нивните животни приказни и случки, а дел од нивната турнеја е и Скопје, по што следува Загреб.

Со Драгоевиќ разговаравме телефонски, пред неговото заминување на закажаниот концерт во Виена.

■ Три години по Вашиот концерт, ако не го сметаме ланскиот настап за дочекот на Нова година во Скопје. На што прво помислувате кога знаете дека ќе пеете во Македонија?

ДРАГОЕВИЌ: На добрите луѓе и на добрата храна.

■ Сте соработувале неколку пати со Џибони, но ова е сосема нов проект. Што е толку поразлично во „Фамилија“, Вашиот заеднички проект со кој ќе настапите на концертот во март?

ДРАГОЕВИЌ: Различно е што сите песни ги напиша Џибони. Тој прво ми понуди да испеам

една песна, но јас си зедев едно три-четири, имаме и два дуета и сето тоа заедно има своја приказна. Мислам дека одлично ќе биде прифатено од ваша страна.

Секогаш ли се чувствувате прифатен од оваа публика?

ДРАГОЕВИЌ: И тоа како! Најдобри сте! Уживање е бидејќи кај вас не може да се помине просечно. Македонската публика или сака, и сака докрај, или не сака, и тоа е одлично. Не менувајте се!

■ Ја испеавте „Битола мој роден град“ во албумот „Македонското срце чука во седум осмини“ на браќата Тавитјан. Отворени ли сте за нова соработка со нив? Можеби имате и некоја посебна македонска песна што би ја пееле.

ДРАГОЕВИЌ: Ќе пеам, не е проблем. Ако не е од тие што веќе ги знам, ќе научам некоја нова. Драго ми е што тоа испадна толку добро.

■ Повеќе од пет децении активно сте на сцената, што значи илјадници песни, изведени од вас или напишани за друг. Тешко ли да е да се избере со која песна да се настапи? Ќе има ли и други хитови, а не само од новиот проект?

ДРАГОЕВИЌ: Се разбира. Без некои песни не може да се помине кај вас.

■ Имаше ли години на златна доба за Вас како музичар?

ДРАГОЕВИЌ: Видете, јас сум роден за музика. Не се само десет години, тоа е цел живот. Јас никогаш не сум престанал со свирење, мислам дека не ни можам. Го работам тоа што го сакам, уживам во тоа што го работам. Слободно може да кажете дека сум и слуга на музиката бидејќи токму тоа и сум. Можеби затоа и не можам да одвојам година или период.

■ Значи ли тоа дека Вашата пензија нема да биде баш класична пензија?

ДРАГОЕВИЌ: Па, да. Јас сум во пензија, ама свирам и создавам.



■ Како поминува Вашиот совршен пензионерски ден? За Вас велат дека знаете да отпловите и неколку дена да се исклучите од сè.

ДРАГОЕВИЌ: Совршен ден е, сепак, кога ги имате и луѓето околу себе. Еве вака ќе ви кажам: мало пијано на мал брод, во некој залив, сончево време, чисто небо, расположени и добри луѓе околу мене. Јас свирам тивко. Ќе фатиме по некоја риба, ќе ја ставиме на скара... Што повеќе...

■ Навистина, што повеќе...

ДРАГОЕВИЌ: А, јас сето тоа го имам, така што јас сум среќен човек. ■

ЏИМИ ХЕНДРИКС

ВУДУ-МОМЧЕТО ШТО ЖИВЕЕШЕ БРЗО И УМРЕ МЛАДО



Пишува | Соџир Косиџов

Приказната за Џими Хендрикс, всушност, е приказна за неговиот раскошен талент на композитор и пејач, но и приказна за виртуозниот гитарист на сите времиња – приказна за брендот како гитара. Гитарата како да беше органски дел од неговото тело, а звукот излегуваше непосредно од најдлабоките лабиринти на душата на овој музички генијалец. Хендрикс не му покажа на светот само што сè може да направи со гитара во рацете (свирие зад глава, под колено, зад грб и со јазик), туку и на цела една генерација ѝ покажа како да се бунтува против манипулациите и неправдата, како единствен пат да се освои личната слобода. Џими Хендрикс покажа дека занимавањето со рок-музика не е, не може и не смее да биде само обична забава. Тој докажа дека тоа е и лично жртвување. Многу често самиот знаеше да каже дека е интересно како мнозинството луѓе ја обожаваат смртта, а всушност, се раѓаш дури откако ќе умреш. Значи, мораш да умреш за да те ценат луѓето. Дали навистина е така?

Ова е мојата приказна за непрежалеаниот генијален гитарист чијшто стил до денешни дни никој не успеа ниту да го достигне, ниту барем приближно да го копира. Тој со својата смрт потврди дека мотото „живеј брзо, умри млад“, сепак, има превисока цена. Се појави во времето кога беснееше војната во Виетнам, на улиците во Далас беше убиен Џон Фицџералд Кенеди, а сексуалната револуција ја достигна својата кулминација. Токму тогаш музиката на Џими Хендрикс стана симбол на слободата и на љубовта. Неговата прва сериозна тинејџерска љубов била бела електрична гитара, која ја добил на подарок од својот татко. Неговата мајка Лусил, која била Чироки Индијанка, го родила на 17-годишна возраст, во 1942 година, и му го дала името Џони Аллен, додека татко му Џејмс Аллен Ел бил на еден од фронтите во Втората светска војна. Мајка му била алкохоличарка поради што извесно време Џими живеел кај своите роднини во Калифорнија. Кога имал 13 години, татко му, веќе разведен од неговата мајка му, му го променил името во Џејмс Маршал, а подоцна, пред да се прослави, тој го зел името Џими Хендрикс.

Слободно може да се констатира дека тој е една од најистакнатите ѕвезди на рокенролот, чијашто кариера беше метеорска, а музиката што ја свиреше, пред своето време. Со полн сјај, прво блесна на настапите по ноќните клубови во Лондон, во првата половина на 1967 година, а потоа и на фестивалот во Монтереј во САД, на кој ја воодушеви публиката и израсна во икона на рокот. Тоа беше време кога рокенролот не беше само обична забава, туку сè повеќе стануваше еден вид бегство од досадното секојдневие. Очигледно, тој имал непријатно детство, факт што подоцна ќе ја предизвика неговата потреба секогаш да биде во центарот на вниманието. Тоа внимание го нашол во љубителите на блузот, музика која сама по себе е создадена на приказната за човековата тага и патењето низ животот. Инаку, на музичката сцена во Лондон на крајот од 1966 година и почетокот на 1967 година, суверено владееа групите Битлси, Ролингстоунси и Ху, но и тројца врвни гитаристи – Ерик Клептон, Џеф Бек и Џими Пејџ. Појавата на првиот албум на Хендрикс „Are You Experienced“ (Дали сте искусни) и на мегахитот „Hey Joe“ (Хеј, Џо) направија вистински дар-мар на британската рок-сцена. Сите важни лондонски ноќни клубови во тоа време бараа Џими Хендрикс да свири кај нив. Публиката лудуваше за мајсторот во бел костум, со шешир, на кој вообичаено имаше пердув од ној. Неговиот психоделичен блуз обојавателите ги фрлаше во транс, а тој како музичка атракција беше доволна гаранција за полни клубови. Подоцна, во Монтереј на 18 јуни истата година приказната се повтори, па така Хендрикс ја освои и Америка.

Врската меѓу гласната музика и бунтовништвото се покажала како безвременска во 60-тите години на 20 век. Џими Хендрикс експериментираше со фонијата во неговите гитарски сола. Така тој ја доближуваше гитарата опасно блиску до засилувачот со цел да произведе фонија со високи крици и вресоци.

Со користењето направи на вах-вах педалите и тремоло рачката, Хендрикс ги збогатил гитарата и рок-музиката со цела нова сонична палета на звуци. Дефинитивно е точно дека тој свиреше со нечуена гласност и интензитет како никој пред него. На тој план тој соработувал со британските мајстори на тон Џим Маршал и Роџер Маер во развивањето гитарски засилувачи со голема моќност и со екзотични аудио ефекти. Познат е и по тоа што на својствен и специфичен начин ги правеше најголемите музички миксови во кои на звуците од блузот додаваше рок-мелодии, а блуз-мелодиите ги продлабочуваше со диви рок-тонови. На почетокот не беше сфатен бидејќи тој одеше преку сите музички граници. Со текот на времето Хендрикс својот гитарски занает го разви на рок и блуз подлога позната како Делта Мисисипи Блуз. Тој асимилираше различни стилови на свирење и усовршуваше техники многу побрзо отколку кој било дотогаш. Многу добро е познато дека гледал фокусирно, внимателно слушал и по потреба учел и копираше сè што требало од другите. Тоа, пред сè, се однесува на кралевите на блуз-гитарата Б.Б. Кинг и Алберт Кинг. Бил воодушевен од Боб Дилан, а неизмерно го почитувал и кралот на рокенролот Елвис Присли. Познат е по тоа што во Гринвич Вилиџ пред бела публика го изведувал своето црнечко шоу – неговото свирење на гитара кое било сериозен перформанс на неповторливо музичко доживување. Сепак, тој на почетокот во Њујорк не се вклопувал. Не беше доволно црн за Харлем, но и доволно бел за Гринвич Вилиџ. Изведувајќи некои свои песни, Хендрикс себе се претставува како космичка сила која патува низ телото и духот, просторот и времето. Како таков публиката го перципираше како музички бог. Во неговите гитарски перформанси на сцената имаше и примордијална еротика, сцени на древни клетви, цигански пророштва и интергалактичко заедништво (блуз-сешн Woodoo Chile). Всушност, тој беше вуду-момче (Woodoo Chile) со најмоќен вуду-имиџ кого обојавателите го прифаќаа како вуду-свештеник, кој публиката ја води низ музика, односно низ ритуали и церемонии. Инаку, неговата музичка кариера достигна кулминација на „Трите дена мир и музика“, познати под името „Вудсток“ (15-19 август 1969

година), каде што тој изведе 16 музички нумери, а најмногу е запаметен по гитарската интерпретација на химната на САД - Знамето наикитено со ѕвезди, која, според зборовите на Ал Арновиц, музички критичар на „Њујорк пост“, претставувала најелектричен момент на „Вудсток“, а можеби и најголем музички момент на 60-тите години на минатиот век. Можеме да кажеме дека колку и да настојуваше Џими Хендрикс да им оддаде почит на своите црнечки корени (блуз и џез) поради белиот карактер на својата музика, тој правеше чекор напред кој никогаш и самиот не го објасни. Тој експериментираше со музиката, така што непристрасно ги адаптираше сите форми со кои доаѓаше во контакт почнувајќи од композициите на Џорџ Фридрих Хендел, преку џез-басот на Чарлс Мингус, па до џез саксофонот на Џон Колтман. Така ги комбинираше афричкиот звук, европската хармонија и азиската полифонија. Не сакајќи да биде лимитиран со границите на рокенролот, ниту со своите музички преференции, силно се спротивставуваше на секоја можна категоризација и дефиниција на неговата музика.

Барајќи одговор на прашањето зошто Хендрикс е прв? Можеме да ги земеме и следниве изјави за него: големиот

Б.Б. Кинг велеше дека сите гитаристи му се мили, ги сака, но Хендрикс од сите отишол најдалеку; Ајк Тарнер само констатираше дека гитарист како Хендрикс нема повторно да се роди; Лес Харви, пак, го спореди со Боб Бимон, кој во атлетиката скокна 8,90 метри, и долги години никој не го достигна, и додаде дека на светската сцена свиреше само три години, а остави дело кое никој не може да го достигне и престигне. Па, така за него Џими Хендрикс е Боб Бимон на светскиот ро-

кенрол; Џеф Бек тврди дека Хендрикс е музички џин кој немаше среќа да си најде достоинство друштво (конкурениција); а, пак, еден друг џин по име и дело, Мајлс Дејвис за Хендрикс велеше дека е еден од ретките што знаат да изненадат и додава дека отишол на неговиот погреб очекувајќи некое ново чудо. Но, тоа, за жал, не се случи. Сепак, неговиот животен стил - секс, дрога и рокенрол - со текот на времето почна да го зема данокот. Со преполнети и распродадени концертни сали, дојдоа и проблемите со законот. Неговата страст, хероинот и хашишот, полека, полека ја уништуваше неговата блескава кариера. Во приватниот живот му се случуваше сè и сешто: луди свирки, консумирање алкохол без мерка, прекумерно дрогирање и најразлични оргии со девојки кои го обожаваа. Неколку дена пред неговата смрт во една од собите на лондонскиот хотел „Самарканд“, на едно ливче запишал: Животната приказна е побрза од треперењето на око, тоа е приказна за љубовта... довидување или збогум, додека повторно не се сретнеме.... ■



СЕДУМ МОДЕЛИ НА ЈАКНИ ШТО ЌЕ ГИ ОБЕЛЕЖАТ КРАЈОТ НА ЗИМАТА И ПОЧЕТОКОТ НА ПРОЛЕТТА

Јакната минатата година беше доминантно парче во гардеробата за преодната сезона. Следните седум модели јакни ќе бидат водечки во меѓусезоната, а секоја од нив е функционална и ефектна



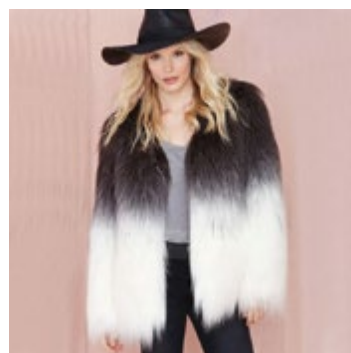
ЕЛЕГАНТНА ИЛИ ВЕЧЕРНА ЈАКНА

Токму како класичниот капут, така и елегантната јакна е нешто што може да го облечете или да го наметнете и да го носите цела вечер, во зависност од тоа каде сте излезени. Кроена како палто, но малку подолга, оваа елегантна јакна е идеално парче облека за сите помалку формални и свечени пригоди. Во комбинација со фармерки и со чевли со високи потпетици, може да се носи и во поотпуштено издание.



ПРЕГОЛЕМА ЈАКНА

Оваа јакна ја имаше во новите колекции на Александер Ванг. Материјалот што доминира е најлон, што ова парче облека го прави идеално за деновите кога има ветер во почетокот на пролетта. Нејзиниот облик, од друга страна, ви дава слобода да се облечете и во неколку слоеви ако застуди. Идеална е за спортски активности, патувања и за сите тие омилените комфортни изданија.



ВЕШТАЧКО КРЗНО

Јакните од вештачко крзно се кратки, а во тренд се тие што имаат долго влакно и се со неутрална, односно впечатлива боја, зависи кој стил го преферираат. Тие со кратко влакно имаат интересни детали.



ЈАКНА ВО СТИЛОТ НА 70-ТИТЕ ГОДИНИ

Оваа декада и понатаму е една од најинспиративните во модниот свет. Модата од седумдесеттите години носи интересен дезен, впечатливи бои и интересни кроеви.



НОВА МОТОРЦИСКА ЈАКНА

Моторциската јакната влезе во модната класика уште пред неколку години и тоа под името „мала црна јакна“. Но, дојде времето тоа малку да се смени. Моделот е ист, како и деталите, бојата, но силуетата се менува. Кројот што ја следи линијата на телото се заменува со рамен крој.

ЈАКНА СО ЕФЕКТНИ РАКАВИ

Минатата сезона во тренд беа кошулите со ефектни ракави, сега тие им го отстапуваат местото на јакните. Се носат кожени јакни со крзнени ракави, потоа со ракави украсени со многу карнери, со набрани и нагласени рамена.

НОВА ТЕКСАС- ЈАКНА

Новата тексас-јакна има ефектни и интересни кроеви, со нагласени детали и дополнителни карнери.



ПОРТОФИНО, ГРАДОТ ВО КОЈ ЌЕ СЕ ВЉУБИТЕ

Во ова гратче секоја фасада од куќите е неизменета, тие се обоени во типичните бои на регионот, жолти, розови, сини или зелени, додека прозорците, пак, се во темнозелена боја. Тука не смеете да ја смените бојата на вашата куќа, дури не смеете ниту прозорче да додадете

Величествен, спој на природа, музика, мирис и љубов, Портофино. Градот што ќе ви понуди одмор како од бајка. Единствен по својата убавина, уникатен во своето постоење.

Италијанското гратче Портофино е бисер на италијанската Ривиера ди Леванте, кое од 1950 година е свртало на светската елита, иако како луксузна дестинација на Италијанците било познато уште од многу порано.

Во ова мало гратче секоја фасада од куќите е неизменета, тие се обоени во типичните бои на регионот, жолти, розови, сини или зелени, додека прозорците пак се во темно зелена боја. „Тука не смеете да ја смените бојата на вашата куќа, дури не смеете

ниту прозорче да додадете“, велат реставраторите.

Фотографиите што датираат од античкото време се доказ дека тука времето застанало. Златникот на Европа, како што многумина го нарекуваат, е заштитена област во која, буквално, ништо не смее да се менува. Секоја одамна изградена куќа има поглед на морето.

Англиските туристи први се вљубиле во Портофино. Лордот Монтаг Браун го купил замокот во Портофино претворајќи го во луксузна резиденција. Неговиот брат Фредерик ја купил вилата во соседното Паради. Германскиот богаташ Фон Мам, производител на шампањ, веднаш по нив ја купил најубавата вила Алтакјара. Францу-



скиот писател Ги де Мопасан маѓепсан од ова место долго се задржувал тука на својата јахта Бел Ами, именувана по неговиот најпознат роман.

До почетокот на 21 век богатите туристи го наоѓаа своето „место

под сонцето“ во луксузниот хотел „Сплендидо“ од каде што погледот на градот и на крајбрежјето е волшебен. Некогаш на местото од овој хотел постоел најпознатиот манастир на гратчето, но во 1901 година бил трансформиран во неопходно сместувалиште на гостите што доаѓале од секаде низ светот. Централната локација на овој хотел, како и богатата традиција на познати гости, и денес го става на водечко место за сместување во Портофино, каде што да најдете преноќевалиште, особено во сезоната, е речиси невозможно, освен ако претходно не сте ја направиле резервацијата.

Ноќевање во познатиот „Сплендидо“ изнесува најмалку 700 евра, односно често и 1.300 евра. Оваа цена ја држат и другите луксузни хотели во Портофино, додека во оние помалите, кои се наоѓаат надвор од градот, можете да се снајдете плаќајќи едно ноќевање „само“ 200- 300 евра.

Во историјата на Портофино имаат улога и италијанските политичари, но и светската елита. Насекаде на сидовите на „Сплендидо“ се закачени фотографии на гостите што престојувале тука. Листата на звучни имиња што биле вљубени во ова гратче-разгледница е долга. Винстон Черчил, принц Рение и Грејс Кели, Елизабет Тејлор и Ричард Бартон, Хемфри Богарт и Лорен Бекол, па сè до тие од поново време, Мадона, Ријана, Роберт де Ниро, Мег Рајан, Опра Винфри...



Пишува: Кристијана Николова Кузмановски

Портофино изобилува со ексклузивни бутици. „Гучи“, „Прада“, „Хермес“, „Ферагамо“, „Мисони“, „Селин“..., многубројни се и уметничките галерии и продавниците што нудат најразлични сувенири и традиционални везови. Неколку златарски дуќани го привлекуваат вниманието преку изложените експонати во изложите од кои етикетите со цени се извадени.

Не испуштајте ја можноста да прошетате и низ главното корзо каде што се наоѓаат рестораните и баровите. „Ла Тераца“ е еден од најславните, но и најскапи ресторани. Лигуријанската кујна тука е рај за гурманите. Сè што плива или живее во водите на Медитеранот можете да го најдете и во чинијата. Сепак, специјалитет на куќата е капон марго, односно пита со риба. Ако веќе седите тука, не прашувајте за цената. Малата порција убаво декорирана, со чаша убаво вино, може да чини исто колку вашиот повратен авиобилет. Сметајќи го за деликатес, популарното јадење на оваа област „бјанкети“, кое, инаку, се прави од евтини состојки, ќе го платите колку и преценетиот кавијар.

Ако сте романтичари во душа, тогаш црквата „Санто Џорџо“ треба да ви биде на листата за разгледување, таа не е значајна точка само поради погледот, туку и поради славните венчавки. Многу од италијанските звучни имиња тука ги размениле прстените во присуство на 50-ина сведоци, толку колку што може да собере оваа црква.



Симболиката на овие свадби е и во престижот и во гламурот, кои се гарантирани уште со звучноста на местото. Високата сезона за Портофино почнува на средината на април и трае до средината на октомври. Тоа е период кога цените се значително повисоки од тие надвор од сезоната. Портофино е исклучително скап и за време на божиќните и на новогодишните празници, кога е преполн од богатите Италијанци, кои ги користат неработните денови за одмор. Во овие периоди на годината со автомобилот ќе треба да почекате најмалку половина час за да влезете во малото гратче пред да се паркирате. Оттука се продолжува само пеш, движејќи се меѓу тесните улички, кои се преполни в лето.

Во близина на Портофино, поточно само на половина час од него, се прекрасните гратчиња Рапало и Санта Маргерита, кои потсетуваат на францускиот Кан, а кои се многу поевтини од Портофино. Всушност и добар дел од Италијанците што сакаат навистина да се одморат се сместуваат тука, блиску до центарот на случувањата. ■



ЗЕЛЕНА РЕВОЛУЦИЈА НА ВОДА

БРОДОВИТЕ САМИ ЌЕ ПРОИЗВЕДУВААТ СВОЕ ГОРИВО



Бродот наречен „енерџи опсервер“, веќе споменуван како водна верзија на авионот „соларен импулс 2“, кој направи круг околу Земјината топка во јули минатата година летајќи само на сончев погон, ќе може да плови и да создава сопствено гориво истовремено

Овој брод ќе биде подготвен за испловување во мај оваа година. На него има инсталирано 130 квадратни метри соларни панели, две турбини на ветер и два електрични мотора.

Планот е бродските акумулатори, кои ќе ги напојуваат електромоторите, додека е времето добро да се полнат преку соларна енергија и енергија од ветерот, објаснил Викториен Еусард, еден од партнерите што ја финансира изградбата на „енерџи опсервер“.

Инаку, овој брод ќе користи и водород како извор на енергија, а ќе го добива со помош на соларните панели и турбините на ветер. Неговите креатори се решиле токму за водород како алтернативно гориво, поради тоа што вишокот енергија може да се задржи, а неговата ефикасност е трипати поголема од таа на фосилните горива.

Креатори на овој брод се истражувачот Јером Делафос и професионалниот возач Викториен Еусард, кои

на „енерџи опсервер“ работат веќе неколку години, а им помага францускиот истражувачки центар „ЦЕА Литен“.

Бродот има и свои резервоари за водород, а со неговите 30 тони тежина може да се движи трипати побрзо од „планет

солар“, претходниот брод на соларна енергија што патувал низ светот.

Сепак, нивниот план е „енерџи опсервер“ да патува околу светот цели шест години, за разлика од неговиот претходник, кој тоа го направи за една и пол година. Ова се должи на 101 попатна станица на која треба да застане, со цел да го презентира потенцијалот на обновливата енергија насекаде низ светот. Оваа авантура се проценува дека ќе има трошок од четири милиони евра годишно. Според Делафос, технологијата што се користи во овој брод може да се користи и на многу други места, како што се домовите, автомобилите и слично.

Инаку „енерџи опсервер“ се смета за еквивалент на „соларен импулс 2“, авионот што го заобиколи светот користејќи исклучително соларна енергија.

И други компании низ светот работат во истата насока, а норвешката „Терје ладе“ гради карго брод што место гориво со кое се загадуваат морињата и океаните, ќе се движи со помош на својот огромен труп, кој е дизајниран да го канализира воздухот на сличен начин како што функционира едрото. Овој начин потребата од гориво за движењето на товарниот брод значително ќе се намали, а во голема мера ќе ги користи океанските ветрови.

Според процените на компанијата заштедата на гориво преку овој систем на движење ќе биде меѓу 60 и 80 проценти од вкупната потрошувачка, која сега ја користат нивните карго бродови. Таканаречениот „виндшип“ има мотор што ќе работи на природен гас, а компјутеризираниот систем за едрење константно ќе ја пресметува брзината на ветерот како и неговата насока, за бродот на најдобар можен начин да ги канализира воздушните струења преку својот труп.

Најважниот дел во овој систем, како што објаснуваат од „Терје ладе“, е константно да се наоѓа најефикасниот агол според ветерот за бродот да се движи во посакуваната насока со брзина од околу 14 јазли. ■





ЕЖ КАКО ДОМАШНО МИЛЕНИЧЕ

Велат дека чувањето еж во домашни услови не претставува мачење за него. Се продава и како милениче, но потребна му е соодветна исхрана и простор за чување, а, исто така, и можност за секојдневни прошетки. Како милениче, најпопуларен е африканскиот минијатурен еж. Возрасните мажјаци пожелно е да се држат одвоено. Сепак, треба да се внимава бидејќи често може да фатат болви и крлежи и мора да бидат редовно чистени од овие паразити.

Ежовите обожаваат млечни производи. Можат да се хранат со сува и конзервирана храна за мачки, овошје и зеленчук и мора да имаат вода на располагање. Може да им се дава сирење, салатата, а треба да се избегнува млеко.

Иако имаат околу 7.000 боцки на себе, кои им служат како одбрана, сакаат да играат и да се галат в рака. Важат за нокни животни, а најчесто одмораат меѓу 5 часот наутро до 20 часот навечер.

Можат да достигнат големина од 12 до 20 сантиметри, а, во просек, живеат од три до четири години, но со правилно негување и до осум.

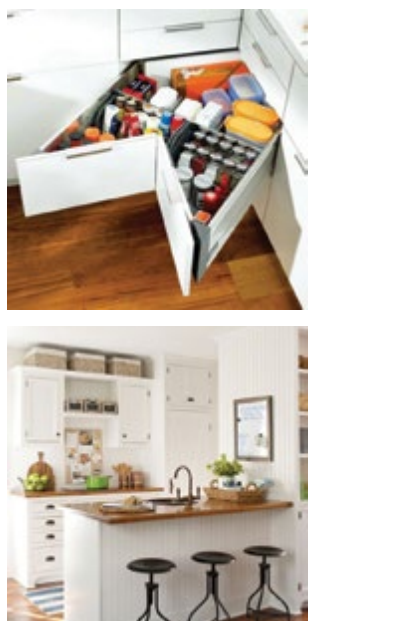
Способни се многу добро да препознаваат мириси, па парфемите, на пример, можат многу да ги збунат. За да се навикне на вашиот мирис, пожелно е да ставите во неговиот кафез парче ваша облека. ■



ЗАГОСПОДАРЕТЕ СО МАЛИОТ ПРОСТОР

За да се роди идеја, треба да постојат ограничувања. Доказ се малите кујни во кои просторот треба да е максимално и функционално искористен. Често проблем се недостапните места и неискористените агли, натрупаноста на приборот и нефункционалниот распоред.

Ви нудиме неколку предлози како да се снајдете во малите кујни.



ГАЗАНИЈА

Газанијата потекнуваат од семејството „Asteraceae“. Познати се околу 30 видови. За нејзина татковина се смета Јужна Африка

Достигнува височина од 25 сантиметри и има бела, жолта и светлопортокалова боја. Цветовите многу личат на маргаритките. Периодот на цветање кај овие хибриди е од јули до септември.

Ова едногодишно растение сака сончева светлина и не го поднесува мразот. Се размножува со семе и тоа од крајот на февруари, па до април, кога температурата на почвата е 18-20 степени. Исто така, може да се размножува и со гранчиња, меѓутоа најдобар период за тоа е есента. ■





..... РЕКРЕАЦИЈА

ДОЛГО ПАТУВАЊЕ СО АВТОМОБИЛ ЗА ВРЕМЕ НА ВИКЕНДИТЕ

Подготви | **Бојан Момировски**

По долгата работна недела проследена со големи работни обврски, кои многу често можат да траат и по завршувањето на работното време, потребно е викендот што следува да се искористи максимално за релаксација и за дружење со саканите и блиски личности или другарите и пријателите.

Секој на свој начин го користи слободниот период од сите овие работни и семејни активности за рекреација, која ќе му овозможи полнење на батериите за обврските што следуваат и создаваат дополнителни психички притисоци.

Затоа, покрај лесните пешачења во природа, возење велосипед, спортување, планинарење, многу луѓе го користат долгото патување со автомобил во текот на викендите за релаксација и рекреација.

За да се оствари ова не е потребно многу, солиден автомобил, желба за патување на неоткриени патишта и предели, градови и желба за уживање покрај воланот.

Патната мрежа во Република Македонија, па и на Балканот и пошироко, овозможува релаксирано возење по автопатиштата, посета на метрополи во кои не сте биле досега и запознавање други народи, култура, храна...

Предлог за рекреација во викендот што следува е патување, а за тоа треба прво да се направи контрола на автомобилот, сите



нивоа на течности, гуми, надворешни и внатрешни светилки и полн резервоар. Не треба да се оптоварувате со тоа каква гардероба ви е потребна и, освен облеката што ќе ја носите на себе и која ви е најудобна за патување, не ви е потребно речиси ништо друго. За патување или возење на долг пат потребно е да бидете физички одморени и наспани за да можете да ја задржите концентрацијата на максимално ниво бидејќи не може да се знае што ве очекува и какви патешествија може да ве снајдат по патот.

Некои луѓе, просто, уживаат кога се зад воланот и тоа за нив претставува голем психички одмор од сите неделни активности и целата концентрација им е насочена на возењето и патот. Да се поминат 500, па и 1.000 километри зад воланот во еден здив или со кратки

одмори е вистински предизвик. Долгото возење надоврзано со прошетката низ одредената метропола овозможува прекрасен и долг сон во текот на вечерта. Пожелно е патувањето да се испланира со едно ноќевање и посета на културните знаменитости на тоа место за да може телото на човекот добро да се одмори за утрешното патување назад до вашиот град.

По еден ваков викенд, долго возење, посета на друг град на поголемо растојание од вашиот и враќањето назад е одличен психички одмор и ослободување на мислите од многубројните проблеми.

Финансиски ова не чини многу и со само неколку илјади денари ќе се доживее едно вистинско уживање и прекрасна авантура. ■



ДО БРОНЗЕНИОТ МЕДАЛ СТИГНАВ СО ТРИ ПОБЕДИ ОСТВАРЕНИ ЗА 20 МИНУТИ



Разговараше | Горан Зивчевски
Фото | Ыривајна архива

Петар Заборски е име кое, веројатно, сè повеќе ќе го слушаме, а добрите резултати и медалите што ги освојува минатите неколку години му обезбедија и стипендија од Агенцијата за млади и спорт. Тој говори за „Република“ за тоа како стигнал до бронзениот медал во Софија, како и за плановите и натпреварувањата за кои ќе се подготвува оваа година.

« Од Европското првенство во Софија се врати со бронзен медал и беше единствениот македонски каратист што таму се закити со медал. Кажини нешто повеќе за тоа како помина првенството, во која дисциплина се натпреваруваше и колку беше тешко да се стигне до подиумот?

ЗАБОРСКИ: Од Европското првенство за јуниори, кадети и помлади сениори во Софија се вратив со бронзен медал, кој многу ми значи. Таму учествуваа 1.200 спортисти од 50 држави и имаше силна конкуренција од најподготвени каратисти од цела Европа. Јас се натпреварував во категорија на млади сениори до 75 kg, а во мојата група по ждрепката влегоа најдобрите европски јуниорски и сениорски натпреварувачи, тргнувајќи од Унгарецот Габор, со кого се натпреварував во првото коло. Иако првата борба ја загубив, подоцна, бидејќи Габор влезе во финалето, добив шанса во репасажот да се борам за бронзата. Во тие борби јас со три победи ги поразив репрезентативците на Србија (1-0),

Словенија (2-0) и на Ерменија (2-0). Ако се земе предвид дека сите тројца се европски и светски медалисти, имав тешка задача. Во борбата за бронзениот медал со претставникот од Ерменија беше неизвесно до последната секунда, но успеав да го побидам.

Мислам дека извонредната физичка подготвеност беше пресудна за да стигнам до медалот бидејќи во сите три борби се борев со пауза од по само три минути меѓу нив и, сè на сè, ги завршив за дваесетина минути, без противниците да ми направат ниту еден поен. Подготвеноста придонесе секогаш добро заздравен да се враќам во бориштето во нова победа против свеж противник (правилата се такви што тие ме чекаа одморени).

Зад овој медал претстоеше период на напорни тренинзи и подготовки со мојот клуб и подготовки со репрезентацијата.

« Каратето сè повеќе зема замав во Македонија и сè повеќе млади се одлучуваат токму за овој спорт. Да се навратиме на твоите почетоци и за тоа како се одлучи професионално да се занимаваш со карате?

ЗАБОРСКИ: Со карате почнав од шестгодишна возраст, а секако најголем „виновник“ за тоа е мојот татко и тренер Бошко Заборски, кој ми ја пренесе љубовта кон каратето и воопшто кон спортот. Нашиот клуб е најтрофеен во земјава во последните две децении, а постигнувањата и резултатите влијаат како магнет на младата популација.



« Колку време си член на КК Макпетрол и откри ни нешто повеќе за тоа со какво темпо тренираш, кои се луѓето со кои секојдневно работиш и се најзаслужни за твојот досегашен успех?

ЗАБОРСКИ: Во Макпетрол сум веќе 13 години, а ова ми е втор европски медал. Во 2015 година бев европски вицешампион во Цирих во возрастна група јуниори. Исто така, имам многубројни медали од најсилните европски турнири, балкански првенства, а минатата година бев вицепрвак и на светскиот куп во Умаг, за помлади сениори.

Тренирам секојдневно по двапати, наутро и навечер, освен во недела. Најмногу поддршка имам од мојот татко, кој е тренер со огромно искуство и има постигнато многубројни спортски резултати. Тој секојдневно ми открива нови тајни во каратето, ме насочува и е мој најголем мотиватор, а голема поддршка добивам и од мојата сестра.

« Каква е твојата агенда за оваа натпреварувачка година, за кои турнири се подготвуваш во моментот и кои се

натпреварувањата на кои ќе посветиш најмногу време годинава?

ЗАБОРСКИ: Мојот фокус оваа година е на Светското првенство за помлади сениори, кое ќе се одржи во октомври во Тенерифе. Потоа морам да собирам искуство со настапи на светските Премиер лиги во сениорска конкуренција и да се обидам да влезам во сениорската репрезентација на Македонија. Со клубот планираме да учествуваме на сите турнири од Премиер лигата, кои се вкупно пет, и на турнирите од така наречената група А, најelitни турнири за собирање бодови за учество на Олимписките игри.

« Каратето на крајот на минатата година и официјално беше прогласено за олимписки спорт. Дали настапот на следните Олимписки игри е една од зацртаните цели и желби на кои ќе се посветиш?

ЗАБОРСКИ: Учество на Олимписките игри е мој сон и максимално ќе се посветам за да остварам норма за Олимписките игри во 2020 година кои ќе се одржат во Токио. Сè уште не се знае точно кои критериуми ќе бидат одредени од страна на ИОК, но до јули ќе знаеме точно каде сè мораме да учествуваме ако посакуваме да станеме олимпијци.

« Од годинава АМС на спортските федерации, по воведените мерки за поддршка на спортот, им додели дополнителна финансиска помош, а конкретно за тебе беше обезбедена спортска стипендија. Колку ќе бидат од помош овие средства и кое е твоето мислење за новите мерки?

ЗАБОРСКИ: Спортската стипендија од АМС ми дава уште еден поттик да продолжам во иднина со истото темпо и да освојам уште многу медали, а би сакал и да изразам благодарност до нив, кои несекично им даваат поддршка на најдобрите и мотив повеќе за да чекорат кон успехот. ■

Тој е единствениот македонски каратист што на Европското првенство што минатиот месец се одржа во Софија освои медал, а може да се пофали и со сребрен медал од ЕП во Цирих 2015 година

■ 3 март 1822 година

Повеќе од 8.000 востаници и цивилно население во Негуш го прогласија избувнувањето на Негушкото востание против османлиското владеење. Во востанието учествуваа Македонци, Грци и Власи. Востанието претставува предвесник на разгорувањето на националноослободителното движење на македонскиот народ.

■ 3 март 1898 година

Во Кочани е роден Харалампи Манчев, првиот македонски медицински научен истражувач, кој пронашол неколку важни специфичности проучувајќи ја детската патологија. Манчев прв ја опиша паразитоза кала-азар кај децата во нашата земја, болест предизвикана од лајшманијата. Тој е првиот раководител на Детското одделение при Земската болница во Скопје (1946 г.), прв директор на Детската клиника (1947 г.) а потоа работи како лекар во Специјалната клиника за болести на белите дробови кај децата „Козле“. Манчев почина по долго боледување на 14 јануари во 1974 г. во Скопје.

■ 3 март 1915 година

Во Ваташа е роден Страхил Страшо Пинџур, македонски комунист, учесник во НОБ, народен херој на Југославија.

■ 4 март 1942 година

Во Софија бугарската полиција го уапсила поетот Никола Јонков Вапцаров.

■ 4 март 1945 година

Во Скопје е одржан првиот слободен црковно-народен собор. Во присуство на над триста делегати, свештеници, претставници на народната власт и на Народниот фронт, делегатите го искажале расположението на македонскиот народ за создавање на Македонска православна црква преку обнова на старата Охридска архиепископија, во 1767 година незаконски укината од турскиот султан Мустафа III, а по барање на Цариградската патријаршија.

ФУДБАЛ-СКИ КЛУБ ОД НОВ ЗАГРЕБ	X	ВОДА СО ЈАГЛЕРОД НА КИСЕЛИНА, СОДА-ВОДА	СТОЈАН ТАРАПУЗА	ТЕЧЕНИЕ	АРТИСТОТ ФЛИН	НИЗОК РАМЕН ПРЕДЕЛ	ТАЈНА ВЕРСКА СЛУЖБА	НАШ РЕВОЛУЦИОНЕР (ПИРИНСКИ ЦАР)	СЛЕДБЕНИК НА УЧЕЊЕТО НА АРИЈ
БИЛКА (МН.)									
ДОКТОР ЗА ЖИВОТНИ									
МЕРКА ЗА ЗЕМЛИШТЕ			КОЗЈА ВОЛНА (МН.)						
ПУСТИНА ВО ИНДИЈА			ЕДЕН СПОРТ	ТИП СРЕДНО УЧИЛИШТЕ					
СТАВА, ФИГУРА					РЕКА ВО ПОЛСКА				
КАЛИУМ		ДИРИГЕНТ ХЕРБЕРТ ФОН			АМЕРИК. ПЕЈАЧКА ДАЈАНА				
ГРАД ВО ДР КОНГО		ЕКС МОДЕЛ НА ОПЕЛ			ПЕЈАЧКАТА МАЛИНКОВА				
ГЛАВЕН ГРАД НА СИРИЈА					ТИП АВТОМОБИЛ	ДИМИТАР СОЛЕВ			
ВРВ НА ОСОГОВСКИТЕ ПЛАНИНИ					ШПАНСКИ МУЗИЧАР ХУАН КАРЛОС	ТЕНИСЕРОТ ВИЛАНДЕР			
СТАР СЛОВЕН				ИЗОТОП НА ОЗОНОТ	ВЛАВ				ЖИТЕЛИ НА КИРГИСТАН
ГАЛИНА УЛАНОВА			ГРАД ВО РУСИЈА	КОЈ СЕ ОДНЕСУВА НА БРАК					
РУСКИ ПИСАТЕЛ НИКОЛАЈ			СЛОВ. РЕФОРМАТОР ПРИМОЖ						
ВОЛТ		РЕКА ВО БИХ					ИРИДИУМ		
ГРАТЧЕ ВО ХРВАТСКА, БЛИЗУ НОВСКА		ВИСОКА ЗГРАДА					ВЕШТО, ЛУКАВО		
МАШКО ИМЕ, ЉУПЧО							ГАУС		
ПРЕВАЛЕЦ НА ПЛАНИНАТА БЕЛЕБИТ					ПРОСТ БРОЈ	ГЛАСИ НОВАК	ВОЗВИШЕНИЕ, БРДО		
ИМПЕРАТОР				КРУПНО МЕЛЕНА ПЧЕНИЦА	АМПЕР				
				ПОЗИТИВНА ЕЛЕКТРОДА (МН.)					

РЕШЕНИЕ: РАСТЕНИЈА, ВЕТЕРИНАР, АР, КОЗИНИ, ТАР, ЛИНЕЈ, СТАС, НИСА, К, КАРАЈАН, ИТОКО, АНИ, ДАМАСК, ЛОС, РЕН, АМАТ, АНТ, АРАУ, ГУ, БАТСКО, ОСТРОВСКИ, В, РАМА, ИР, ОКУЧАНИ, Г, ЉУБЕН, ТРИ, АЛАН, ГРИЗ, ЦАР, АНОИД

ДВОГЛЕД

ЕКСКЛУЗИВНО: ЗАЕВ ДОБИ МАНДАТ ОД НИШАНИ!

Траорот што завладеа на „Павел Шатев“, набргу се замени со нова, уште поголема радост. Кратко траела тешката депресија што ги зафати во средното попладне, кога од вила „Водно“ им пристигна немилата вест.

Соочени со државничкиот потег на претседателот Иванов и револтот на граѓаните кои преку иницијативата „За заедничка Македонија“ застаана во одбрана на државниот суверенитет и унитарноста, врхушката на СДСМ паднала во тешка депресија, пренесе „Минус инфо“ на познатиот професионалец Зеро. Повикувајќи се на извори од портреницата, тој соопшти дека еден по еден, членовите на врхушката доаѓале во сопчето на Заев и со врсок му се фрлале во спасителската прегратка. Најзагрижен од сите, сепак, бил токму потштениот лидер родум од Муртино, кој ронел крокодилски солзи и како секогаш кога е вознемирен, мешал струмички.

■ **И шо с'а, шо? Вака не бива, јаз'к да е, Ифаноф не превесла! Врти му на чад'ро, нека наваѓа чаре, оти ка ва путепам сите, од дека с'а воа? Како не знајате за воа, не ли гу прислушавате и прецед-нико? Ка ва путепам, калпаци!**

И додека Рада, Петре, Роко, Фросина, Павле, Туфегџиќ и сите други засегнаа платформи сложено на смена вртеле заедно кај чадорот, Мухи влегол насмеан и силно ја греснал вратата. Сите се изненадиле како во оваа страшна ситуација за нив тој воопшто и може да се смее. Мухи, пак, замавнал со долгите му коси, го гушнал Адеми и со силна гордост во гласот им соопштил:

■ **Ска секиранција, браќа мои по Соросова идеологија. Мирни да бидете, антимакедонски, ненационални гаљови, т.е. другари мои. Ска секиранција, све е наредено и средено, мандат добиваме! Јухууууууу!!!**

Во истиот момент, сите јунаци антимакедонски на „Павел Шатев“ веднаш се стаписале и помислиле дека Мухи им забегал.

■ **Ти реков дека е шизо** - му шепнал Петре на шарениот Павле.

■ **Знам друже, отишол овој!** - се согласил шареноглавецот, тажно кимнал со глава и длабоко воздивнал.

Оливер, како најсталожен, а и така никогаш не ни знаел што да каже, заминал да викне жолто коби да им го вдоми со другарот во кој полагаа голема надеж, но Мухи со малиот пенис викнал на цел глас, копирајќи го и Оли.

■ **Ска пробљем мандатарски бре! Ако не го дава Иванов, ќе го дава Нишани бре! Сега сум го зборел, се согласувал со кеиф! Ајде честито Заев, ајдеее мандатори наш! Ча штунг; ајдеее мандаториини, ајдеее!**

По куса пауза, откако сфатиле што им кажал, социјалдемократите се созеле и почнале хистерично да се смеат, да се гушкаат и до бесвест бакнуваат од радост и од олеснување.

Заев, пак, бил најсрекен. Откако Жерновски со уште петмина го однел двотонскиот камен што паднал од Зорановите гради, лидерот веднаш му се јавил на Рама за да му се заблагодари. Еди, пак, кусо и куртоазно му одговорил дека не било до него, туку Џес на заминување пред да го упатат на прекоманда како чувар во Гвантанамо му го средил и ова. Веста ексклузивно ја пренесе распалакиот Шљаки на ТВ „Селма“, повикувајќи се на извори од скопскиот рид, по што пред сите среде студио шмркнул една линија.

Најпозитивен од сите, сепак, бил Гладен од „24 паравести“, кој во научно-фантастичното студио (првично планирано за

македонска верзија на „Војна на свездите“) успеал да ги собере сите Соросидни никаквечи од типот на Фрко, Тричко, Мерсал, Маљинка, Ризаов, Тортевски, Кадриу, Ариф, Ружин, Калајџиев, Поповиќ, Маркоски, Трошановски, Забрчанец, Тасева, Пировска, Најчевска, Шишовски и дузина други, а специјален гостин му бил СЈО „специјалецот“ Боки Бургија. Сите во хор и сосема случајно истозначно, на целосна иста линија го протолкувале Уставот и според член 90 констатирале дека оваа македонска криза мора да се заврши во Албанија, каде што и почна со платформата на која ја кумуваше токму Заев.

■ **Мандат од Нишани е единствено уставно решение** - изјавиле наведените јавно потпишувајќи се на заклучокот.

Како дел од сценографијата и сценариото нарачано од чадорот, на крајот на ова ТВ-шоу кај Гладен, сите станале и ракоплексајќи на подлога од „Рока мандољина“ пееле:

„Заев мандатори, Зоран мандатори, Заев мандатори, Зоран мандатори!“

Од столчињата, сите распеани и насмеани до уши, заминале на средината на СФ-студиото на „24 паравести“ и синхронизирани до совршенство заиграле „Шота“ славејќи го без задршка благородниот и државнички чекор на Бујар Нишани. Забавата на која се приклучиле Заев и 48 велепатреници (со некоја буква разлика од пишаното), толпа проследена од Зеро и од Шљаки, траела до раните утрински часови, а, според познавачите на состојбите (на умот), експертите докусуриле околу 100 литра „скендербер“. Според договореното во платформата, ова ќе станел национален пијалак во државата, задолжителен од 10-годишна возраст, исто како и сунетот...■

Кромиди Запад

*** Целта на „Двоглед“ е да се сврти вниманието на одредени појави во општеството. Секоја сличност со вистинските луѓе и институции е случајна.



МУС ОД ЛИМОН НА ЧОКОЛАДНА ОСНОВА



СОСТОЈКИ:

- 8 јајца
- 3 лажици шеќер
- 4 лажици кафен шеќер
- 2 лажици путер
- кора од еден лимон и сокот
- 10 бисквити
- 125 грама маскарпоне

За чоколадните мафини ќе ви треба:

- 120 гр путер
- 120 гр чоколада за готвење
- 110 гр шеќер во прав
- 6 лажици брашно
- 2 цели јајца
- 2 жолчки

СОВЕТ: Мусот од лимон може да се сервира и сам, во чаша за десерт и да се послужи ладен.

ПОДГОТОВКА:

- Одвојте ги белките од жолчките. Белките матете ги со белиот шеќер, а жолчките ставете ги на пареа со кафениот шеќер. Во жолчките додајте и две лажици путер. Во белките додајте го сокот од лимон лажица по лажица и кората.
- Во друг сад изматете го маскарпонето. Иситнете ги бисквитите во блендер додека не станат како брашно.
- Соединете ги белиот и жолтиот крем и додајте го брашното од бисквити. Кремот оставете го во фрижидер да стои околу два часа.
- Загрејте ја перната на 220 степени и подгответе калапи за 12 мафини.
- Во сад за матење ставете го путерот исечен на коцки и чоколадата за готвење, исто така искршена на мали коцки. Додајте го шеќерот во прав и мешајте додека не се изедначи смесата.
- Оставете ја смесата да постои на собна температура, па додајте две цели јајца и две жолчки.
- Постепено додајте го брашното и мешајте со жица внимателно за да не се создадат грутки.
- Печете во калапи од седум до 10 минути, во зависност од перната.
- Пред сервирање, врз секој изладен мафин ставете од мусот со лимон.

АЦЕРОЛА

АЛКАЛОИД®

таблети за цваќање



Додаток во исхраната

- ✓ Природен витамин Ц
- ✓ Пријатни ароми
- ✓ Без шеќер

ВИТАМИНОТ Ц
ПРИДОНЕСУВА
ЗА:

- одржување нормална функција на имунолошкиот систем;
- заштита на клетките од оксидативен стрес;
- нормален метаболизам за создавање енергија;
- намалување на заморот и на исцрпеноста;
- зголемена апсорпција на железо.



АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ



#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK